

Dosbarthu'r Loteri.

Adroddiad a Cyfrifon Blynyddol 2017-2018.

Cyngor Chwaraeon Cymru - Cyfrif Dosbarthu'r Loteri

1 Ebrill 2017 - 31 Mawrth 2018

Hanes a chefnidir statudol

Enwebodd Deddf y Loteri Genedlaethol etc 1993 (fel y'i diwygiwyd) Gyngor Chwaraeon Cymru (sy'n cael ei adnabod oddi wrth ei enw masnachu, Chwaraeon Cymru) fel y corff cyfrifol am ddosbarthu'r cyllid a gynhrychir gan y loteri i chwaraeon yng Nghymru. Mae dyletswyddau Chwaraeon Cymru wrth iddo gyflawni ei swyddogaethau Loteri'n cael eu gweithredu yn unol â'r cyfarwyddiadau cyfrifo a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, yn unol ag Adran 26(1) o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc 1993 a'r Datganiad o Ofynion Ariannol a gyhoeddwyd o dan Adran 26(3) o'r Ddeddf.

Rheolaeth

Rheolir a gweinyddir swyddogaeth y Loteri drwy Gyngor Chwaraeon Cymru a'r panelau a sefydlwyd gan Chwaraeon Cymru er mwyn helpu gyda dosbarthu cyllid y Loteri i achosion da yng Nghymru.

Swyddfa Gofrestredig

Gerddi Sophia
Caerdydd
Cymru
CF11 9SW

2017/18

Mwy na Chwaraeon.

Rydw i wedi cael fy nghalonogi'n fawr wrth deithio ledled y wlad o weld cymaint o bobl o wahanol oedran ac o bob cefndir mewn bywyd yn mwynhau eu chwaraeon.

Mae'r 12 mis ers fy mhenodi fel Cadeirydd Dros Dro wedi bod yn gyfnod hynod arwyddocaol i Chwaraeon Cymru.

Rydw i'n gweld ymdrech ar y cyd i herio ffyrdd o weithio, gyda mwy o ffocws ar ganlyniadau, manteision tymor hir i bob cenhedlaeth a chydweithredu cadarnach ar draws asiantaethau hyd yn oed.

Roeddent yn cynnwys merched Merthyr Girls Can - gyda rhai ohonynt ond newydd ddechrau cymryd rhan mewn chwaraeon ond wedi rhedeg marathon Llundain - a gymnastwyr addawol yng Nghanolfan Hamdden Cei Connah.

Hefyd roedd yn bleser cael lansio ein sgwrs genedlaethol ar ddyfodol chwaraeon yng Nghymru ymhlith disgyblion brwdfrydig blynyddoedd 5 a 6 Ysgol Gynradd Parc y Rhath yng Nghaerdydd. Profiad ysbrydoledig iawn oedd sgwrsio gyda'r plant am eu gweithgareddau chwaraeon presennol a'u gobewithion ar gyfer y dyfodol!

Roedd y Sgwrs yn ymarfer cyfathrebu pwysig gyda'r nod o gynnwys y genedl mewn datblygu gweledigaeth newydd ar gyfer chwaraeon yng Nghymru.

Dyma'r sail a gaiff ei defnyddio gan y Bwrdd, gan weithio gyda'r Weithrediaeth, i benderfynu ar ein strategaeth newydd. Un mesur allweddol o lwyddiant y strategaeth hon fydd cynyddu nifer y bobl o gymunedau tlawd a difreintiedig sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon. Hefyd rhaid i ni gau'r bwllch presennol o 10% sy'n bodoli rhwng y rhywiau o bob oedran ac annog mwy o ferched a genethod i fod yn egnïol drwy chwaraeon.

Yn olaf, hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch i aelodau'r Bwrdd, Andrew Lycett, Simon Pirotte, Yr Athro John Baylis ac Amanda Bennett, y mae eu tymor gwasanaethu wedi dod i ben yn ystod y flwyddyn, a chroesawu'r aelodau newydd, Pippa Britton, Ashok Ahir, Alison Thorne, Ian Bancroft a Christian Malcolm. Rydym wir yn gwerthfawrogi'r wybodaeth a'r arbenigedd maent yn eu cyfrannu at drafodaethau'r Bwrdd.

Lawrence Conway, Cadeirydd

Dydi hi ddim yn gyfrinach bod chwaraeon yn ysbrydoli.

Wrth i'r flwyddyn hon ddod i ben, fe wyliais i mewn rhyfeddod wrth i'r sgiwraig o Gymru, Menna Fitzpatrick, a'i phartner Jen Kehoe, greu hanes, gan ennill mwy o fedalau nag unrhyw Brydeiniwr arall erioed yng Ngemau Paralympaidd y Gaeaf.

Gwaith tîm yw cyfrinach y ddwy yma, sy'n thema amlwg yn yr Adroddiad Blynyddol eleni.

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol wedi darparu gwir ffocws ar gyfer ein gwaith ni eleni. Mae chwaraeon yn ymestyn ar draws sawl agenda yn ein hymgyrch ni i greu cenedl iach ac egniol, gan greu enw i Gymru ym mhob cwr o'r byd drwy gynnal digwyddiadau

mawr fel Gêm Derfynol Cynghair y Pencampwyr UEFA.

Mae gwerthuso effaith chwaraeon – yn gymdeithasol ac yn economaidd – wedi dod yn bwysicach nag erioed ac rydyn ni'n mynd i'r afael â hynny.

Rydyn ni wedi edrych am atebion arloesol i'n heriau, wrth i ni symud drwy gyfnod o newid sylfaenol. Wrth i ni wynebu dyfodol newydd, rhaid i ni fod yn feiddgar a rhaid i ni annog eraill i gymryd risg ochr yn ochr â ni wrth i ni greu cadernid ar gyfer y sector.

Fel mae'r adroddiad yma'n dangos, mae gennym ni amrywiaeth o bartneriaid gwych ac fe

hoffwn i ddiolch iddynt am eu hymrwymiad, eu harloesi a'u cyflawni yn ystod y flwyddyn.

Rydyn ni'n gwybod bod cydweithio'n gallu talu ar ei ganfed ac rydyn ni'n creu cynllun gweithredu ar y cyd gyda'n cydweithwyr ym maes iechyd. Yn y cyfamser, rydyn ni'n edrych ar bosibiliadau ar draws amrywiaeth o bartneriaid – presennol a newydd – wrth i ni estyn allan at grwpiau a chymunedau amrywiol.

Gyda'n gilydd byddwn yn gwthio ffiniau i greu cenedl egniol a llwyddiannus ar gyfer y dyfodol.

Sarah Powell, Prif Weithredwr

Pwy ydym ni a beth rydym yn ei wneud

Wedi'i sefydlu gan Siarter Brenhinol, sylfaenwyd Chwaraeon Cymru gyda'r amcan o "feithrin darparu chwaraeon a hamdden gorfforol ar gyfer y cyhoedd yng Nghymru". Y sefydliad yw prif gynghorwr Llywodraeth Cymru mewn perthynas â materion yn ymwneud â chwaraeon ac mae ganddo gyfrifoldeb am ddsbarthu cyllid y Loteri Genedlaethol i chwaraeon elitaidd ac ar lawr gwlad ledled Cymru.

Nodir isod sut mae Chwaraeon Cymru'n chwarae ei ran yn strategaeth 'Ffyniant i Bawb' y Llywodraeth, a gyflwynir drwy bartneriaethau, prosiectau ac effaith.

Ein Gweledigaeth a'n Dyheadau

Uno cenedl sy'n
caru'r campau

Pob plentyn wedi
gwirioni ar chwaraeon
am oes

Cenedl o
Bencampwyr

Ein Rôl

Yr awdurdod ar
chwaraeon

Y llais sy'n uno
chwaraeon

Y buddsoddwr
cenedlaethol
mewn chwaraeon

Darparwr o'r safon
uchaf ar wasanaethau
i chwaraeon

Cyflenwr swyddogol
ymchwil cymhwysol

Ein Hymrwymiad

Adrodd stori bwerus
chwaraeon

Arwain datblygiad
chwaraeon ym
mhob cymuned

Galluogi llwyddiant ar
y llwyfan rhyngwladol

Paratoi chwaraeon ar
gyfer llwyddiant

Creu sefydliad gwyb

Ein Gwerthoedd

Gwaith Tîm - Pŵer
cydweithio

Cyflawni - Gwneud
gwahaniaeth

Uchelgais - Ceisio
llwyddiant

Llywodraeth Cymru

Mae popeth mae Chwaraeon
Cymru'n ei wneud yn gysylltiedig
â strategaeth y llywodraeth
(‘Ffyniant i Bawb’) a'i
deddfwriaeth (Deddf
Llesiant Cenedlaethau'r
Dyfodol 2015)

Y Bwrdd

Y GPS:
Mae'n penderfynu ar y
cyfeiriad sefydliadol,
yn cynllunio ar gyfer y
dyfodol ac yn monitro
cynnydd

Tîm Arweinyddiaeth

Y gêrs a'r pedalau: Arwain,
rheoli a chefnogi'r tîm
gweithredol. Cefnogi a
herio'r tîm Cyfarwyddwyr

Tîm Gweithredol

Yr injan: Datblygu
a darparu
gwasanaethau/
allbwn safonol i
bawb

Tîm Cyfarwyddwyr

Y llyw: Gosod y nawws,
arwain y busnes a
sbarduno cyflawni'r
strategaeth

Trosolwng Perfformiad

Chwaraeon Cymru - Adolygiad Blynyddol 2017-18

Yn 2017/18
rydyn ni wedi dyfarnu mwy nag
£1.6 miliwn i 1,349
o sefydliadau
i gymryd rhan mewn chwaraeon ar lawr gwlad

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru a
Chwaraeon Cymru wedi datblygu

Cynllun Gweithredu ar y Cyd

Sefydlwyd

**Tîm Ymgynghorol Cenedlaethol ar
gyfer Llythrennedd Corfforol**

2,522
o aelodau o gymunedau DLIE wedi cymryd
rhan mewn chwaraeon diolch i'r
rhaglen BME Sport Cymru

80%
o'n staff ni wedi
cael hyfforddiant
arweinyddiaeth
gyda CMI

Y galw cudd yn uchel o hyd –
58% o oedolion
eisiau gwneud mwy o
weithgarwch corfforol

Adolygiad Chwaraeon Cymru

Drwy'r Adolygiad Annibynnol o Chwaraeon Cymru ym mis Gorffennaf 2017, cafwyd gwybodaeth werthfawr am gryfhau ein darpariaeth, ein partneriaethau a'r sector.

Seiliwyd yr heriau a amlinellwyd ar ymgysylltu ac ymgynghori eang, gan edrych ar ein rôl unigryw ym mywyd cyhoeddus Cymru. Rydym yn croesawu'r argymhellion ac rydym wedi eu cynnwys yn ein rhaglen waith ar gyfer eleni a thu hwnt.

Hefyd amlinellodd y Gweinidog bedwar maes ffocws i Chwaraeon Cymru:

- 1** Cael mwy o bobl i fod yn egniol ym mhob cam o'u bywydau - yn yr ysgol, wrth adael addysg, mewn gwaith, gyda'r teulu ac ar ôl ymddeol.
- 2** Buddsoddi ymdrech ac adnoddau lle mae eu hangen fwyaf - lle ceir amrywiaethau sylweddol mewn cymryd rhan a diffyg cyfle neu ddyhead i fod yn egniol.
- 3** Rhoi'r cychwyn gorau mewn bywyd i blant, gan helpu ysgolion i addysgu sgiliau iddynt a sicrhau gwybodaeth, cymhelliant a hyder er mwyn iddynt fod yn egniol a pharhau i fod felly.
- 4** Helpu chwaraeon i feithrin, datblygu a chefnogi talent er mwyn cyflawni llwyddiant sy'n ysbrydoli pobl ac yn cadarnhau ein hunaniaeth fel cenedl.

Mae'r cyfeiriad clir hwn ar gyfer Chwaraeon Cymru a chwaraeon yng Nghymru'n hwb mawr i ni ac yn ein cefnogi a'n sbarduno i gynyddu effaith chwaraeon a hamdden gorfforol.

Yn dilyn yr Adolygiad Annibynnol, gofynnodd Llywodraeth Cymru i Chwaraeon Cymru ddatblygu gweledigaeth ar gyfer dyfodol chwaraeon yng Nghymru.

Cynhaliwyd Chwaraeon a Fi_Y Sgwrs rhwng mis Tachwedd 2017 a mis Chwefror 2018 a chyrrhaeddodd bobl o gymunedau ledled Cymru.

5

o ddigwyddiadau i randdeiliaid allanol

Cyfarfodydd rhanddeiliaid gyda Phrif Weithredwyr ac Arweinwyr Cynghorau

15

o sgysiau grŵp gyda grwpiau a dangynrychiolir sy'n gweld eu hunain fel grwpiau nad ydynt yn hoff o chwaraeon, wedi'u hwyluso gan Barod

600

o Sgysiau

Sgysiau strwythuredig gan staff Chwaraeon Cymru ag amrywiaeth o bobl a sefydliadau;

Cyfrannodd llawer at y sgwrs genedlaethol

130,007

o Argraffiadau

5%

o Gyfradd clicio drwodd

6,495

o Gliciau

308

o Oriau cyswllt

Cyfradd ryngweithiol o gymharu â meincnod o

59.42%

50.90%

MY WELSH SPORT _THE CONVERSATION

Siapio dyfodol
chwaraeon yng
Nghymru

CHWARAEON A FI _Y SGWRS

Cyhoeddwyd canlyniadau

Chwaraeon a Fi_Y Sgwrs

ym mis Mawrth 2018, yn dilyn cyfnod ymgynghori
ym mis Ebrill.

Roedd yn glir bod pobl eisiau ymwneud â chreu cynllun ar gyfer chwaraeon yng Nghymru yn hytrach na disgwyl i ni greu cynllun Chwaraeon Cymru. Mae'r 'weledigaeth ar gyfer chwaraeon' yn y dyfodol ar gyfer pawb ac mae'n bwysig ein bod yn ei chreu a'i pherchnogi gyda'n gilydd. Rydym yn disgwyl ei chyhoeddi yn haf 2018.

Partneriaid Gwych

Buom yn gweithio gyda'r Bwrdd i gael barn y dinasyddion drwy Sgyrsiau Siop Goffi fel dull o weithredu. Dechreuodd y Sgwrs yn Ysgol Gynradd Mount Pleasant yng Nghaerdydd gyda'r plant yn rhannu straeon am beth mae chwaraeon yn ei olygu iddyn nhw.

Cael Gwared ar Rwystrau Cydraddoldeb i Bawb

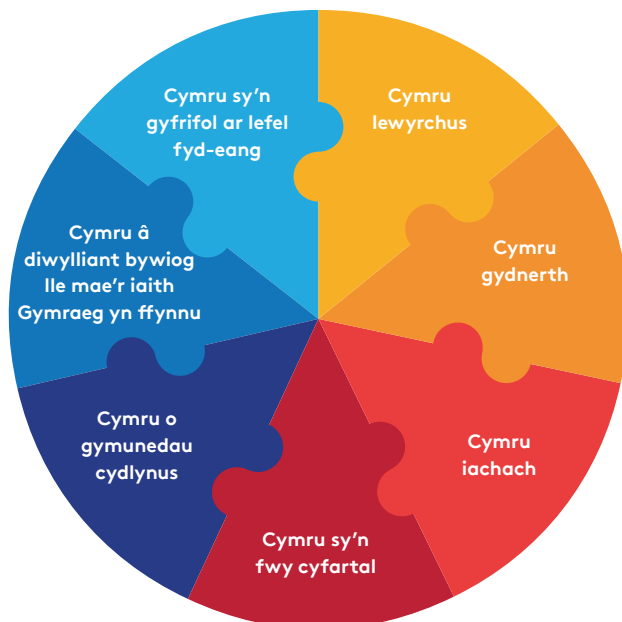
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Rydym wedi sbarduno diwylliant sefydliadol drwy newid systemau, ffyrdd o weithio ac ymddygiad i ymgorffori'r amcanion yn ein DNA. Gellir gweld adroddiadau cydymffurfio Chwaraeon Cymru drwy ddilyn y ddolen yma:

Mewn cydweithrediad newydd ac arloesol, mae gan Chwaraeon Cymru rôl strategol i'w chwarae fel rhan o'r prosiect Celf y Posibl. Mae'r prosiect yn helpu cyrff cyhoeddus i wneud Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn real drwy dynnu sylw at y gwaith gwych sy'n gwella lles mewn cymunedau ledled Cymru.

Deddf Cydraddoldeb, 2010 Amcanion Cydraddoldeb Chwaraeon Cymru

- 1 Deall proffil amrywiol y seilwaith chwaraeon
- 2 Casglu ymchwil seiliedig ar wybodaeth i ddeall yn well sut i leihau anghydraddoldeb mewn chwaraeon cymunedol
- 3 Gweithio gyda sefydliadau amrywiol
- 4 Dangos amrywiaeth mewn chwaraeon
- 5 Datblygu gweithredu positif i leihau anghydraddoldeb mewn chwaraeon cymunedol
- 6 Creu gweithlu amrywiol ac ymwybodol o gynhwysiant mewn chwaraeon cymunedol
- 7 Deall proffil amrywiol athletwyr a gweithlu elitaidd
- 8 Sefydlu system perfformiad uchel sy'n ymateb i anghenion athletwyr sy'n newid
- 9 Sicrhau bod amgylcheddau a rhaglenni elitaidd yn gynhwysol
- 10 Ymgorffori cydraddoldeb a diogelu yn systemau llywodraethu sefydliadau chwaraeon yng Nghymru
- 11 Creu diwylliant yn Chwaraeon Cymru sy'n ymateb i anghenion unigol.

Nod Llesiant 1

Pobl yng Nghymru'n byw bywydau egniol yn gorfforol ac felly iachach.

Nod Llesiant 2

Plant a Phobl Ifanc â chymhelliant, sgiliau corfforol, gwybodaeth, dealltwriaeth a chyfluoedd i gymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol am oes.

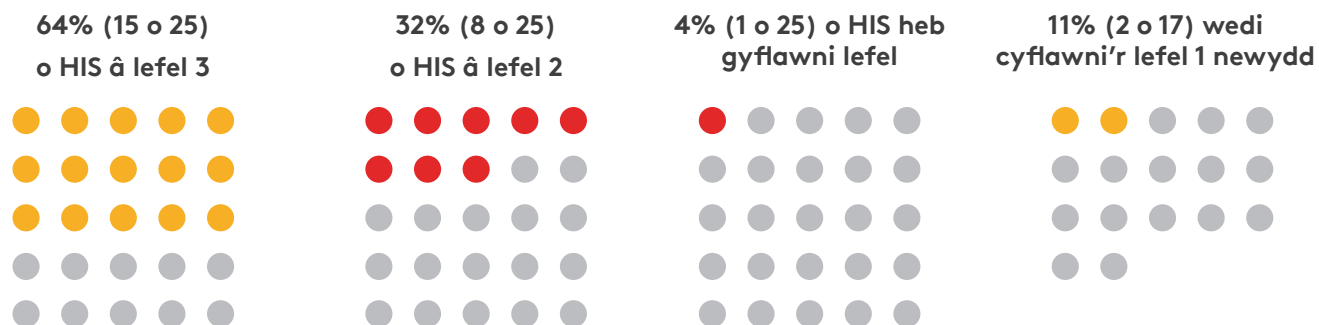
Nod Llesiant 3

Cymru'n cael ei chydabod yn rhyngwladol fel cenedl chwaraeon lwyddiannus. .

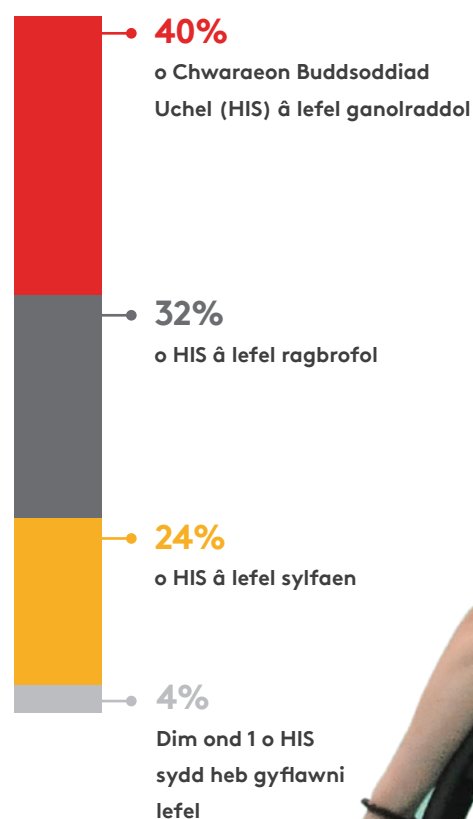
Nod Llesiant 4

Chwaraeon Cymru yn batrwm o sefydliad sy'n sbarduno diwylliant sy'n hybu llesiant, cydraddoldeb a chynaliadwyedd.

Safonau diogelu

Safon Cydraddoldeb

Canolfan Genedlaethol Chwaraeon Cymru

Yn yr Arolwg ar Ddefnyddwyr y Ganolfan ym mis Tachwedd 2017, gwelwyd lefelau da neu dda iawn o foddhad gyda lefelau o

86% ar gyfer mynediad i anabledd;

79% ar gyfer symud o amgylch y ganolfan i anableddau

88% ar gyfer cyfleusterau newid a chyfleusterau anabledd eraill.

Amrywiaeth Bwrdd Chwaraeon Cymru

Rydyn ni wedi gwella

	Gwryw	2011	Benyw
	85%		15%
	Gwryw	2017	Benyw
	50%		50%

Grŵp Rhannu'r Sector Cyhoeddus

Aethom ati i sbarduno datblygu grŵp rhannu sefydliadau'r sector cyhoeddus, gan ddod â sefydliadau at ei gilydd i weld sut i gyflawni'r Nodau Llesiant yn well. Roedd y gwaith cynnar yn cynnwys cefnogaeth i aelodau Bwrdd i graffu'n well yn erbyn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Partneriaid Gwych

"Mae cydweithredu â sefydliadau cenedlaethol eraill i edrych ar ffyrdd o gyflawni'r Nodau Llesiant a'r egwyddor cynaliadwyedd yn fuddiol iawn i Amgueddfa Cymru. Mae'n rhoi i ni fforwm i edrych gyda'n gilydd ar fanylion y Ddeddf ac ystyried ffyrdd o sicrhau bod ein strategaethau'n cyd-fynd er lles ehangach pobl Cymru."

Nia Williams, Cyfarwyddwr Dysgu ac Ymgysylltu Amgueddfa Genedlaethol Cymru

national
museum
wales
cymru
amgueddfa

Oedran ddim yn rhwystyr i fwynhau chwaraeon

Pobl Hŷn

Mae gweithio gyda chyrrff rheoli cenedlaethol ar ddatblygiadau fel pêl droed a hoci yn cerdded yn golygu bod pobl yn gallu concro unigrwydd a mwynhau heriau newydd.

Partneriaid Gwych

National Public Health Service for Wales
Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol Cymru

Mae Tîm Iechyd Cyhoeddus Pen-y-bont ar Ogwr o'r Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol ar gyfer Cymru, mewn partneriaeth â Thîm Gweithredu Byth Rhy Hen Pen-y-bont ar Ogwr yn cynnal y "Gemau Olympage" i bobl hŷn sy'n byw ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Cymerodd mwy na 100 o bobl hŷn ac anabl ran yn y gemau eleni, gan ddangos nad ydyn nhw'n rhy hen i fynd am yr aur.

Plant

Rydym yn gweithio'n agos â'r Comisiynydd Plant gyda ffocws ar Hawliau Confensiwn y CU i blant a datblygu'r genhedlaeth nesaf.

Gweithlu ifanc hynod fedrus ac angerddol sy'n barod i gefnogi'r sector

Gall dealltwriaeth o sut datblygodd sgiliau fel Llysgennad / Arweinydd Ifanc gael ei throsglwyddo i Brifysgol a chyffogaeth

Rhaglen y Llysgenhaddon Ifanc

Yn cael ei chefnogi gan y 22 awdurdod lleol, mae Rhaglen y Llysgenhaddon Ifanc yn bartneriaeth rhwng Chwaraeon Cymru a'r Youth Sport Trust.

Mwy o gymhelliant i wella eu lles eu hunain a lles eraill

Hyder a chyfres o sgiliau personol

Partneriaid Gwych

sportwales
chwaraeoncymru

Yn cael ei rhedeg mewn partneriaeth gyda'r Youth Sport Trust a gyda chefnogaeth 'Arweinwyr Tîm' cyn-aelodau'r Llysgenhaddon Ifanc, mae 40 o bobl ifanc wedi cwblhau rhaglen yr NLA i ddatblygu sgiliau cyflogadwyedd, gan gynnwys cyfathrebu, hwyluso, gwaith tîm a gwneud penderfyniadau.

Yn yr adborth rhoddodd 57% o'r gyfranogwyr 10/10 i'r profiad a rhoddodd 43% ohonynt 9/10 iddo.

"Mae'r Academi Arweinyddiaeth Genedlaethol wedi rhoi cyfle i mi gael 'teulu' arall ac rydw i'n gobeithio dal ati gyda fy llwybr dysgu am flynyddoedd i ddod. Rydw i wedi dysgu cymaint ond dydi e ddim wedi teimlo fel dysgu."

Adborth gan gyfranogwr yr Academi

**“Roedden ni eisiau gwneud
pobl yn gyfforddus yn arwain
criced yn defnyddio’r Gymraeg”**

Aled o sefydliad Criced Cymru

Yr Iaith Gymraeg

Daeth Safonau newydd yr Iaith Gymraeg ar gyfer Chwaraeon Cymru i rym ym mis Ionawr 2017 gan ailgadarnhau ein hymrwymiad i fuddsoddi mewn darpariaeth drwy gyfrwng y Gymraeg.

Cynyddwyd ein buddsoddiad yn yr Urdd yn 17/18 ac rydym yn parhau i gefnogi Gemau Cymru – y digwyddiad aml-chwaraeon mwyaf yng Nghymru – fel rhan o'r llwybr perfformio ar gyfer athletwyr Cymru.

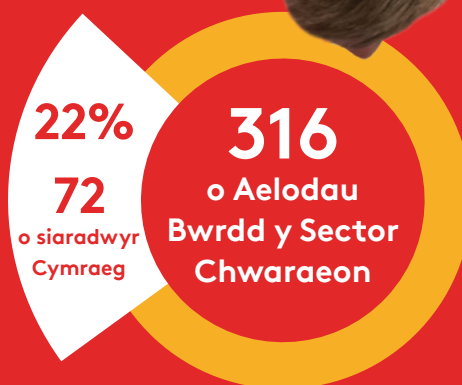
Archwiliad Arweinyddiaeth Cymru 2016 – Mae archwiliad 2016 yn darparu gwybodaeth ansoddol am amrywiaeth Uwch Dimau a Byrddau Arwain ar draws 43 o Gyrrff Rheoli Cenedlaethol a gyllidir gan Chwaraeon Cymru yng Nghymru.

Yn 2016/17, cwblhaodd 42 o aelodau o staff yr hyfforddiant Iaith Gymraeg.

Nifer y siaradwyr Cymraeg yn Chwaraeon Cymru:

30 o staff llawn amser sy'n siaradwyr Cymraeg

37 o staff achlysurol/tymhorol sy'n siaradwyr Cymraeg

13 o geisiadau'r Gist Gymunedol wedi'u gwneud drwy gyfrwng y Gymraeg

47 o sefydliadau'n cynnal eu gweithgarwch chwaraeon yn gyfan gwbl drwy gyfrwng y Gymraeg

242 o sefydliadau'n cynnal eu gweithgarwch chwaraeon yn ddwyieithog

187 o sefydliadau hefyd yn credu y bydd ein grant yn cynyddu'r defnydd o'r iaith Gymraeg yn eu sefydliad

Partneriaid Gwych

Clwb Gymnasteg Gwyn Jim

Pan oedd rhestr aros i ymuno â chlwb gymnasteg lleol yng Ngogledd Cymru'n fwy na dwy flynedd, aeth Gwyn Owen ati i gynnal ei sesiwn ei hun i'w fab a'i ffrindiau. Bum mlynedd yn ddiweddarach ac mae'r clwb bellach yn ffynnu ac yn elwa o Grant Datblygu Chwaraeon Cymru ar gyfer cyfleusterau ac offer, gan alluogi'r clwb i gynnig sesiynau drwy gyfrwng y Gymraeg ar gyfer y gymuned gyfan.

youtu.be/cokwvk_R5-w

Creu cymunedau egniol, iach a ffyniannus

Trechu Anghydraddoldeb drwy weithredu positif

Mae cydraddoldeb a chynhwysiant yn parhau'n heriau allweddol. Mae gan Chwaraeon Cymru swydd arwain yn y sector ac mae wedi gweithio gyda Chyrff Rheoli Cenedlaethol (CRhC) i nodi polisiau a chamau gweithredu a all gynyddu cynhwysiant.

Rydym wedi cefnogi CRhC i gyflwyno hyfforddiant ar gydraddoldeb

**Ymwybyddiaeth
iechyd meddwl**
Pêl Rwyd Cymru i staff

Pêl Droed v Homoffobia
Cymdeithas Bêl Droed Cymru
ac Ymddiriedolaeth Cymdeithas
Bêl Droed Cymru

Nofio Cymru Bwrdd newydd gyda
**chynrychiolaeth
gyfartal i'r
rhywiau, a hefyd
cynrychiolaeth LHDT
ac anabledd.**

Triathlon Cymru
Mwy o ferched
ar gyrsiau hyfforddi'n gysylltiedig
â'r rhaglen 'Go-Tri'

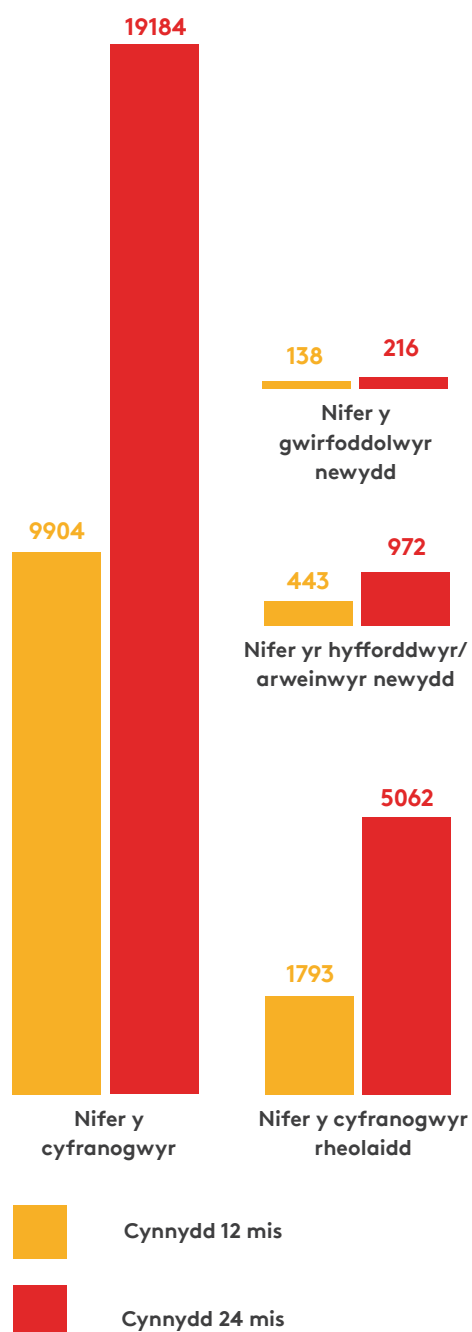
Gymnasteg Cymru
Cyflwyno Gwobr
'Clwb Cynhwysol'
blynyddol

Cynyddu'r gweithgarwch rheolaidd ac aml sy'n digwydd ledled Cymru

Yn ei thrydedd flwyddyn bellach, mae rhaglen £3m Galw Am Weithredu (C4A) yn mynd i'r afael â'r rhwystrau sy'n atal grwpiau rhag cymryd rhan mewn chwaraeon cymunedol.

Mae'r cam hwn o C4A yn targedu grwpiau a dangynrychiolir yn benodol ac yn rhoi **cyfleoedd iddynt i ddatblygu sgiliau a hyder priodol i fod yn egniol yn gorfforol.**

Grymuso merched a genethod

Ymgyrch yw 'Sgwad Ni' i godi ymwybyddiaeth o chwaraeon merched – rhan o'n dull strategol o gynyddu ymwneud merched a genethod â chwaraeon a hamdden gorfforol.

Chwaraeon Cymru - Adolygiad Blynyddol 2017-18

Our SQUAD

Mae'r ymgyrch yn defnyddio cyfryngau cymdeithasol i dynnu sylw at ferched o bob cefndir sy'n cymryd rhan mewn gwahanol weithgareddau, gan gael gwared ar y syniad o chwaraeon "ddim i mi".

Mae sianelau cyfryngau cymdeithasol yn rhannu gwybodaeth am chwaraeon a gweithgarwch corfforol, sut i gymryd rhan mewn chwaraeon a chyngor ar gyfer dal ati i wella. Mae Sgwad Ni wedi datblygu i fod yn gymuned ar-lein gyda merched yn darparu cynnwys eu hunain ac yn cefnogi ei gilydd.

Ffi Davies ar Twitter:

Caru cymryd rhan gyda'r darn yma gan [@OurSquadCymru](#). Croeso cynnes gan [@HociCymric](#) bob amser pan symudais i i'r ddinas fawr! Byddaf yn aelod newydd eto ddydd Mercher gyda [@LadiesCRCC](#) os bydd dim rhew. Heb roi cynnig arni, fyddwch chi byth yn gwybod [#dewrder](#)

Partneriaid Gwych

Mae ein buddsoddiad yn Girl Guiding Cymru wedi galluogi 250 o arweinwyr o fwy na 150 o unedau lleol i gyflwyno gweithgareddau i tua 3000 o ferched. Mae 50 o "addysgwyr chwaraeon" (14 i 25 oed) wedi cael eu hyfforddi i fod yn Hyrwyddwyr i gefnogi gweithgareddau lleol ac mae mwy na 6000 o fathodynau "Rhoi Cynnig Arni" ar gyfer camp newydd wedi cael eu dyfarnu.

Ymweliadau unigol
â gwefan Sgwad Ni:

TARGED
5,300
CYFLAWNWYD
9,850

TARGED CYFLAWNWYD

Ymwneud uniongyrchol â'r
cyfleuster canfod camp:

TARGED
533
CYFLAWNWYD
646

TARGED CYFLAWNWYD

Edrych ar ffilm yr ymgyrch ar-lein:

TARGED CYFLAWNWYD
5,000 **36,000**

TARGED

CYFLAWNWYD

TARGED CYFANSWM FACEBOOK

Ymyriadau cyfryngau cymdeithasol:

TARGED
5,000

FACEBOOK YN UNIG WEDI CYFLAWNI

17,929

Gweithio mewn Partneriaeth

Iechyd Cyhoeddus

Mae Chwaraeon Cymru yn ymwneud â'r agenda iechyd a lles ar lefel genedlaethol a lleol.

Rydym wedi cysylltu - mae staff Chwaraeon Cymru'n aelodau o Grwpiau Llywio Byrddau Iechyd a'r Grŵp Cyfeirio at Ymarfer Cenedlaethol.

Eleni, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru a Chwaraeon Cymru wedi datblygu Cynllun Gweithredu ar y Cyd, gan sicrhau dull amlasiantaeth o gyflawni amcanion ein sefydliadau a sicrhau gwell effaith ar lefelau gweithgarwch corfforol. Mae'r Cynllun Gweithredu ar y Cyd yn ystyried Cynllun Gweithredu Byd Eang ar Weithgarwch Corfforol Sefydliad Iechyd y Byd ym mis Rhagfyr 2017 ac mae'n gyson â themâu Cael Cymru i Symud. Mae'n cynnwys pedwar prif faes ffocws ac wedi'i ymgorffori yn strategaeth Chwaraeon Cymru a'i broses cynllunio busnes. Y nod yw creu (i) Cymdeithas (ii) Amgylcheddau (iii) Pobl a (iv) Systemau egniol.

Hefyd mae Chwaraeon Cymru wedi cyflwyno gweithdai ar feddwl iach, wedi ysgrifennu cynnwys ar gyfer y Rhwydwaith Iechyd Cyhoeddus ac mae'n rhan o'r grŵp strategol gordewdra yn ogystal â Cymru Well Wales.

Astudiaeth Achos

Y Bartneriaeth Chwaraeon Anabledd Iach: Yn gweithio mewn partneriaeth i drawsnewid bywydau pobl anabl drwy bŵer chwaraeon.

Mae'r bartneriaeth tair blynedd yng ngogledd Cymru rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Chwaraeon Anabledd Cymru'n esiamp

positif o iechyd a'r sector gweithgarwch corfforol yn cydweithio er mwyn gwella iechyd a lles pobl yng Nghymru, yn gorfforol ac yn feddyliol.

Mae'n dod â chyrrff iechyd, gwasanaethau cymdeithasol, awdurdodau lleol, gweithgarwch corfforol (gan gynnwys chwaraeon) a phartneriaid yn y trydydd sector at ei gilydd.

Wedi gwella sgiliau

1300

o weithwyr iechyd a gofal cymdeithasol proffesiynol a

50

o staff NERS

700

o bobl anabl

wedi'u cyfeirio at weithgarwch corfforol

(gan gynnwys chwaraeon)

Partneriaid Gwych

BILI
Aneurin Bevan

GIG
CYMRU
NHS
WALES
Bwrdd Iechyd Prifysgol
Aneurin Bevan
University Health Board

Mae manteision cynyddu gweithgarwch corfforol wedi'u cynnwys yn nadansoddiad sefyllfaol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Blaenau Gwent, Caerffili a Thorfaen ac mae'n sail i gynlluniau llesiant statudol. Yn flaenorol, ystyriwyd manteision cynyddu gweithgarwch corfforol mewn termau iechyd posib yn unig, heb lawer o ystyriaeth i fanteision ehangach ar draws gwasanaethau cyhoeddus. Nawr bydd cynyddu gweithgarwch corfforol yn cael ei ystyried yn nhermau camau gweithredu wedi'u blaenoriaethu mewn partneriaeth.

A high-angle, action shot of a kayaker navigating a turbulent section of a river. The kayaker is wearing a bright yellow helmet and a high-visibility yellow jacket with orange accents. They are seated in a blue and purple kayak, which is splashing through white water rapids. The kayaker's right arm is extended, holding a red paddle. The background shows dark, rocky riverbeds. The overall scene is dynamic and captures the intensity of the sport.

**Mae pob £1 o fuddsoddiad
yn creu £124 o werth
cymdeithasol ychwanegol.**

Addysg

Mae llythrennedd corfforol yn helpu i ddylanwadu ar ddulliau gweithredu i gyflwyno'r cwricwlwm ac mae wedi ein helpu ni i greu a chefnogi ar draws cymunedau a sectorau. Rydym yn cydnabod y bydd unrhyw ymyriadau y tu allan i giatiau'r ysgol yn dasg anoddach heb ymgorffori llythrennedd corfforol yn narpariaeth y cwricwlwm.

Gyda chefnogaeth Llywodraeth Cymru, crëwyd y Siwrnai Llythrennedd Corfforol fel adnodd cynllunio cwricwlwm drafft ac, ar hyn o bryd, mae'n cael ei adolygu gan y tîm diwygio'r cwricwlwm.

Rydym yn gwybod na allwn gyflawni ei nodau ar ein pen ein hunain ac mae'r angen am gydweithredu wedi arwain at recriwtio Tîm Ymgynghorol Cenedlaethol ar gyfer Llythrennedd Corfforol. Rydym yn neilltuo'r tîm i sefydliadau sydd eisiau ein helpu ni i gyflawni nodau tymor hir a rennir.

Mae'r gwaith gyda'r sector addysg bellach wedi parhau eleni gyda'n buddsoddiad drwy Golegau Cymru, gan gefnogi colegau i gynnydd cyfranogiad mewn chwaraeon a gwirfoddoli gan grwpiau targed.

Ym maes Addysg Uwch, mae BUCSs Cymru wedi ailfrandio fel Chwaraeon Myfyrwyr Cymru - Welsh Student Sport, gan alluogi mwy o reolaeth a darpariaeth ehangach i fyfyrwyr gyda chwaraeon Prifysgol hamdden a chystadleuol.

Creu gallu – arweinyddiaeth wedi'i dosbarthu

“Arweinyddiaeth dda yw bod yn ddigon beiddgar i fod â gweledigaeth ac yn ddigon gwylaidd i gydnabod y bydd cyflawni hynny'n gofyn am ymdrechion gan lawer o bobl.”

Fframwaith Llywodraethu ac Arweinyddiaeth ar gyfer Cymru.

Gan geisio gwneud gwir wahaniaeth, mae'r sector chwaraeon a gweithgarwch corfforol angen arweinyddiaeth sy'n trawsnewid, yn ogystal ag arweinwyr y dyfodol. Rydym eisiau creu sefydliadau cadarn a deinamig sy'n sicrhau gwell canlyniadau i gymunedau Cymru.

Rydym wedi creu rhaglen ddatblygu deilwredig sy'n galluogi ein harweinwyr i greu diwylliant cynhwysol yn y sefydliad.

Arweinyddiaeth Weithredol a'r Rhaglenni Arweinyddiaeth

Datblygodd a chyflwynodd Chwaraeon Cymru ddwy raglen eleni – Arweinyddiaeth Weithredol (ar gyfer Prif Weithredwyr a Phrif Swyddogion) a'r Rhaglen Arweinyddiaeth (ar gyfer uwch reolwyr).

Cafodd gwerthusiad y rhaglenni effaith gref ar y cyfranogwyr a'u timau yn y gweithle. Cadarnhaodd pob un rheolwr llinell eu bod wedi gweld gwelliant sylweddol yn null arwain ei gyfranogwr ers y rhaglen.

“Mae'n bwysig bod pawb yn Chwaraeon Cymru yn gwybod pa mor bwysig yw'r rhaglen yma i'n harweinwyr ni. Mae'n hanfodol ei bod yn dod yn rhan o'n tirlun a'i bod yn cael ei gweld fel cyfrwng i newid pethau i arweinwyr yn ein sector.”

Cyfranogwr y Rhaglen Arweinyddiaeth

Gwerthoedd Chwaraeon Cymru

Gwaith Tîm

Pŵer cydweithio

Cyflawni

Gwneud gwahaniaeth

Uchelgais

Ceisio llwyddiant

Sy'n golygu ein bod yn ymrwymo i'r canlynol:

- Cael effaith bositif ar eraill, gan eu hannog a'u cefnogi yn ôl yr angen.
- Dathlu a chydabod ein llwyddiannau gyda'n gilydd
- Parchu eraill ac ennill parch
- Buddsoddi amser mewn gwrando'n astud a dod i adnabod y person nid dim ond yr wyneb
- Canolbwyntio ar beth fydd yn gwneud y gwahaniaeth mwyaf – dim ots pa mor fawr neu fach
- Ysgwyddo cyfrifoldeb am ein cyflawniad a'n datblygiad ein hunain
- Ymddiried ym mhrofiad eraill i gyflawni'r dasg a defnyddio eu sgiliau
- Gosod ein safonau'n uchel a herio'n adeiladol
- Chwilio am syniadau ac arbenigedd newydd o bob cwr o'r byd a bod yn agored iddynt
- Mwynhau ac ymfalchïo yn y gwaith rydym yn ei wneud
- Bod yn ddewr i wneud pethau'n wahanol

A dyma'r Ymddygiad Arweinyddiaeth Gynhwysol sy'n sail i'n gwerthoedd ni:

HUNANYMWYBYDDIAETH:

monitro ein hymatebion ein hunain i unigolion neu grwpiau ac edrych ar unrhyw anghysonderau (rhagfarn anymwybodol)

EMPATHI: gwrando'n astud ar eraill a cheisio bob amser deall ac ymateb i sut maent yn teimlo

DERBYN: derbyn pobl, heb ragfarn. Herio unrhyw iaith a thynnu coes amhriodol gan eraill. Bod yn ddidwyll

CEISIO SAFBWYNTIAU AMRYWIOL:

ymwneud â rhwydweithiau amrywiol a mynd ati i edrych ar bersbectif unigolion

ADBORTH: rhoi adborth positif er mwyn meithrin hyder; ac ymestyn yr adborth i oresgyn rhwystrau a chreu cadernid

TWF: annog unigolion i wneud eu cyfraniad unigryw; hyfforddi a datblygu unigolion i wireddu eu llawn botensial

GWELEDIGAETH: creu sefydliad amrywiol, ymroddgar a thalentog sy'n arwain yn arloesol ac yn creu cynaliadwyedd ar gyfer y dyfodol

ARWEINYDDIAETH GASGLIADOL: ysgwyddo cyfrifoldeb llawn am sicrhau diwylliant cynhwysol a chefnogi a herio ein gilydd i gyflawni hyn

Er mwyn creu Diwylliant Cynhwysol lle mae bod yn unigolyn yn cyfrif.

Cydweithredu DLIE

Buddsoddodd Chwaraeon Cymru £500,000 yn ystod y tair blynedd ddiwethaf ym mhrosiect BME Sport Cymru WCBA, gan feithrin gallu cymunedau DLIE i gymryd rhan mewn gweithgareddau chwaraeon a chorfforol cynaliadwy drwy ddatblygu meysydd gwirfoddoli, hyfforddi, llywodraethu a chyllid.

Cyrhaeddodd BME Sport Cymru WCVA:

- Mwy na 2500 o bobl DLIE
- Cefndiroedd ethnig a chrefyddol amrywiol
- Gwahanol oedrannau a rhywiau
- Ardaloedd difreintiedig
- Rhai o'r cymunedau DLIE mwyaf anweithgar, gan gynnwys ffoaduriaid a cheiswyr lloches, Roma, Sipsi a Theithwyr

2,522 o aelodau o'r gymuned DLIE

wedi cymryd rhan mewn chwaraeon diolch i raglen BME Sport Cymru, yn dilyn mwy na

£500,000 o fuddsoddiad

yn ystod y 2 flynedd ddiwethaf

Bron i £2.5 miliwn

wedi'i fuddsoddi yn y rhaglen

Galw Am Weithredu

gan gyllido prosiectau sy'n mynd ati'n benodol i drechu anghydraddoldeb mewn cymryd rhan mewn chwaraeon

Partneriaid Gwych

Canolfan Gydwethredol Cymuned Tsieineaidd Abertawe

Yng nghymuned Tsieineaidd glos Abertawe, llwyddodd swyddog prosiect i feithrin ymddiriedaeth drwy fuddsoddi amser yn y bobl leol a chefnogi cais i'r gist gymunedol am gwrs gwennol badminton. Yn ddiweddar, mae 14 aelod o Ganolfan Gydwethredol y Gymuned Tsieineaidd wedi cwblhau'r cwrs ac yn gallu helpu i gynnal sesiynau badminton yn y dyfodol yn awr.

Buddsoddi yng nghalon Cymunedau

Mae buddsoddiad rhagweithiol wedi bod yn gatalydd i annog mwy o bobl i fod yn egnïol.

Yn cael ei gynnal mewn partneriaeth â'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru gyda dyfarniadau o hyd at £1,500 y flwyddyn i glybiau lleol a grwpiau cymunedol, dosbarthir cyllid y Gist Gymunedol gan banelau cymunedol sy'n cynnwys pobl leol. Mae bron i 60 o wahanol chwaraeon yn cael eu cynrychioli gan gyllid y Gist Gymunedol a Rygbi, Pêl Droed a Chriced yw'r prif chwaraeon sy'n cael cefnogaeth.

O'r **£1.6 miliwn** a fuddsoddwyd mewn chwaraeon ar lawr gwlad eleni, mae **£360,000** wedi'i fuddsoddi mewn prosiectau sy'n trechu anghydraddoldeb yn bendol.

Mae 80

yn brosiectau anabled

Mae 823 o'r grantiau

a ddyfarnwyd yn cael effaith bositif ar 'Bobl Ifanc ac Oedolion Wedi Gwirioni ar Chwaraeon am Oes'

Mae 235 o'r grantiau

a ddyfarnwyd yn 'Targedu'r Bwlch mewn Anghydraddoldeb yn Bositif'

Mae 296 o'r grantiau

a ddyfarnwyd yn helpu i 'Ddarparu Llwybr Chwaraeon Cyflawn'

Roedd 201

dyfarniad ar gyfer prosiectau'n benodol ar gyfer **Merched a Genethod**

Ffordd newydd o ddarparu Chwaraeon Gogledd Cymru

**Rydym eisiau datblygu sector chwaraeon mwy
cynaliadwy, atal problemau rhag gwaethygu a lleihau'r
bylchau mewn lefelau cymryd rhan.**

Yng Ngogledd Cymru, datblygwyd achos busnes cadarn yn seiliedig ar yr achos strategol, economaidd, masnachol, rheoli ac ariannol dros newid gan Chwaraeon Cymru a'i bartneriaid. Mae cymeradwyaeth wedi'i rhoi i profi Chwaraeon Gogledd Cymru ar y farchnad ac, yn amodol ar gymeradwyaeth bellach gan Lywodraeth Cymru, bydd Chwaraeon Cymru yn caffael asiantaeth newydd i weithredu Chwaraeon Gogledd Cymru o 2018/19 ymlaen. Y neges glir o'r ymgynghori oedd bod gweithio gydag asiantaeth newydd yn gyfle cyffrous ac arloesol i bob partner.

chwaraeeichrhan.cymru

Profi Marchnad Chwaraeon Gogledd Cymru

- 4 digwyddiad ymgysylltu ledled y rhanbarth
- Cyfraniadau gan fwy na 250 o bobl
- Ymwneud â phob awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru

Cyflawni Llwyddiant Rhyngwladol a hybu Cymru i'r Byd

"Mae popeth am Gymru'n ymwneud ag angerdd a balchder i gynrychioli'r wlad a phan rydyn ni'n gwisgo'r crys yna, does dim anrhydedd fwy i ni."

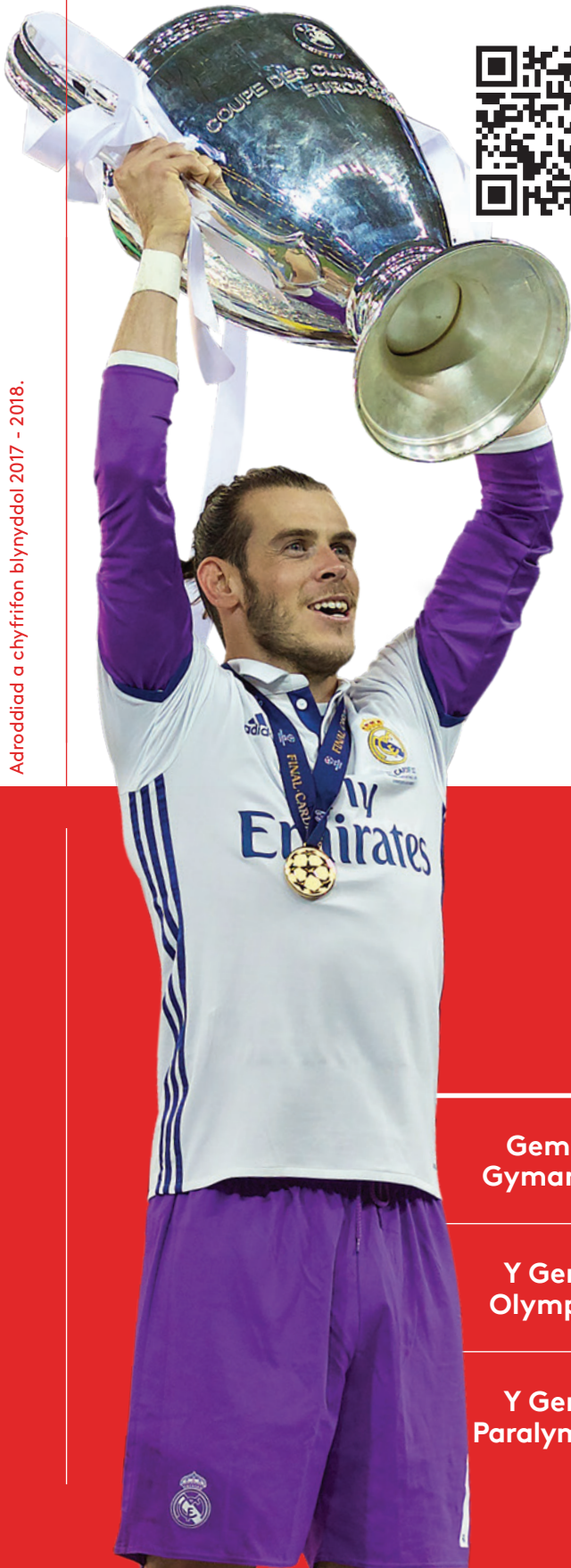
- Gareth Bale, Ewro 2016

Digwyddiadau Mawr

Mae gan Gymru enw da sy'n destun eiddigedd am gynnal digwyddiadau chwaraeon cenedlaethol a rhyngwladol.

Mae achlysuron fel Rownd Derfynol Cynghrair y Pencampwyr UEFA, Gemau prawf criced, rygbi'r 6 Gwlad a gornestau bocsiio i gipio Teitlau Byd yn creu effeithiau cymdeithasol, economaidd a chwaraeon. Maent yn ysbrydoli ein cymunedau ni ac yn arddangos Cymru i'r byd.

Adroddiad a chyfrifon blynyddol 2017 - 2018.

Tabl Elitaidd

	2006	2008
Gemau'r Gymanwlad	2 7 10	
Y Gemau Olympaidd		2 0 0
Y Gemau Paralympaidd		10 3 1

Perfformiad o Safon Byd

Mae gennym berfformwyr o safon byd yn cynrychioli Cymru ar lwyfan y byd mewn amrywiaeth o chwaraeon. Fel gwlad fechan, rydym yn rhagori ar ddisgwyliadau. Ein ffocws eleni oedd paratoi ein tîm o safon byd ar gyfer Gemau Olympaidd a Pharalympaidd y Gaeaf a Gemau'r Gymanwlad yn 2018.

Mae pob un athletwr sy'n cystadlu'n dangos y cyfoeth o waith tîm cydweithredol sy'n digwydd i sicrhau llwyddiant. Mae mwy na 70 o athletwyr a'u hyfforddwyr yn cael gwasanaethau cefnogi perfformiad gan Athrofa Chwaraeon Cymru. Rydym yn eu cefnogi i gyflawni eu potensial a gall yr egwyddorion rydym yn eu rhoi ar waith gydag athletwyr talentog fod o fudd i bawb.

Gyda phoblogaeth o ychydig dros dair miliwn, nid yw Cymru'n gallu fforddio colli talent. Drwy well dealltwriaeth o beth sy'n gweithio mewn chwaraeon perfformiad uchel, rydym wedi datblygu ein gallu i fesur effaith a bod yn sail i ymyriadau yn y dyfodol.

Yn dilyn y llwyddiannau a dorrodd bob record yng Ngemau Cymanwlad Glasgow a Gemau Olympaidd

a Pharalympaidd Rio, comisiynwyd adolygiad annibynnol o'r strategaeth chwaraeon Elitaidd gan ymgynghoriaeth GST. Yn dilyn Gemau Glasgow, newidiodd yr Athrofa ei phwyslais yn fwrriadol, gan geisio canolbwyntio cymaint ar ddylanwadu ar ddatblygu athletwyr yn gynharach yn eu gyrfa â chreu athletwyr ar lefel medal. Rôl GST oedd edrych gyda'n partneriaid allweddol nid yn unig ar sut oedd y newid hwn yn datblygu, ond hefyd edrych ar eu hymrwymiad iddo.

Mae'r tîm Perfformiad Uchel wedi newid y ffocws yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gan ddatblygu system a fydd yn sicrhau llwyddiant i Gymru mewn ffordd gynaliadwy. Rydym yn buddsoddi mewn chwaraeon, nid dim ond medalau.

Yn ystod yr wyth mlynedd ers lansio'r strategaeth chwaraeon elitaidd wreiddiol rydym wedi gweld mwy o lwyddiant nag erioed ar lefel Cymanwlad, Olympaidd a Pharalympaidd. Hefyd mae nifer yr enillwyr medalau benywaidd wedi cynyddu yn ystod y cyfnod hwn gydag, er enghraifft, 80% o'r medalau Olympaidd a enillwyd gan athletwyr Cymru yng Ngemau Olympaidd Rio wedi'u hennill gan athletwyr benywaidd.

2010	2012	2014	2016
 2 5 12		 5 11 20	
	 3 3 1		 4 6 0
	 3 3 8		 5 4 0

Nofio Cymru – newid yn y dull o ddatblygu perfformiad gyda champ

Aeth ein Seicolegwyr Chwaraeon ati i weithio gyda hyfforddwyr Nofio Cymru i sefydlu fframwaith 'Ymddygiad Llwyddiannus' yn rhoi sylw i'r anghenion gofynnol i lwyddo mewn bywyd ac yn y pwll – sgiliau cyfathrebu, hunanymwybyddiaeth, gallu gwneud penderfyniadau. Wedi'i ddatblygu gydag athletwyr iau, hyfforddwyr a rhieni, cyflwynir y fframwaith mewn penwythnosau sgwad fesul cam. Mae nofwyr yr academi sgiliau a rhieni'n dysgu mewn fformatau grŵp gyda chefnogaeth unigol fwy teilwredig yn cael ei darparu i nofwyr ar lefel uwch.

Partneriaid Gwych

Mae bocsi o'n helpu i drawsnewid bywydau ifanc drwy ddarparu amgylchedd o ffocws, disgyblaeth a chyflawni. Mewn partneriaeth, mae Chwaraeon Cymru wedi gweithio ar brosiect sy'n integreiddio gwasanaethau cefnogi perfformiad yn sefydliad Bocsi Cymru.

Gyda'n gilydd rydym wedi cyflawni'r canlynol:

- Darparu cyfleusterau hyfforddi a pharatoi penodol.
- Cynllunio a chyflwyno rhaglenni gan ymgynghori â'r staff perfformiad.
- Cyflwyno gwasanaethau gwyddoniaeth a meddygaeth chwaraeon fel rhan o dîm Bocsi Cymru.
- Gweithio gyda grwpiau iau o focsywyr a hyfforddwyr i gyflwyno arferion da'n gynharach yng ngyrfa bocsiwr ifanc.

Cyfleusterau Ar gael, fforddiadwy a hygyrch

Mae Chwaraeon Cymru yn gweithio'n agos ag amrywiaeth o bartneriaid – gan gynnwys cyrff rheoli cenedlaethol ac awdurdodau lleol – i sicrhau bod gennym ni gyfleusterau chwaraeon fforddiadwy a hygyrch ar gael ledled Cymru i glybiau a grwpiau cymunedol.

Rydym wedi gweithio ag Ymddiriedolaeth Cymdeithas Bêl Droed Cymru, Undeb Rygbi Cymru a Hoci Cymru i gynllunio'n strategol ac i ddarparu cyngor arbenigol i gaeau 3G artiffisial yng Nghymru, gan fonitro effaith ein buddsoddiad.

Mae Ymddiriedolaeth Cymdeithas Bêl Droed Cymru'n treialu gwaith gyda chynghorau ledled Cymru i greu cynlluniau cyfleusterau lleol, pennu gweledigaeth tymor hir i warchod a denu buddsoddiad mewn

cyfleusterau a hefyd darbwyllo ysgolion i agor eu cyfleusterau at ddefnydd y gymuned – gan helpu gydag anghenion cymunedol a chyfrannu at Gymru iachach.

Er mai cyfrifoldeb pob awdurdod lleol yw penderfynu ar ystod, cost a hygyrchedd y cyfleusterau chwaraeon o dan ei reolaeth, byddwn yn parhau i weithio'n agos ag awdurdodau lleol er mwyn gwarchod mynediad i'r holl gyfleusterau chwaraeon yng Nghymru.

Dadansoddi Perfformiad

Mae Chwaraeon Cymru yn cynhyrchu Ystadegau Swyddogol ac, o'r herwydd, rydym yn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau. Mae ystadegau swyddogol yn ased cyhoeddus hanfodol ac yn ddrych o gymdeithas gan chwarae rhan allweddol yn y penderfyniadau mae sefydliadau cyhoeddus, sefydliadau'r llywodraeth a sefydliadau eraill yn eu gwneud.

Rhaid i'n hystadegau – a'n data yn fwy cyffredinol – ennyn hyder y cyhoedd. Rhaid iddynt fod o werth cyhoeddus, o ansawdd uchel ac yn ddibynadwy.

Mae dysgu a gwerthuso'n rhan hanfodol o'n dull o weithio. Rydym yn cynnwys llawer mwy ar ddinasyddion a defnyddwyr wrth i ni esblygu. Ymhlith yr esiamplau diweddar mae ein dull o fuddsoddi mewn chwaraeon cymunedol yng Nghymru a datblygiad y weledigaeth newydd ar gyfer chwaraeon yng Nghymru.

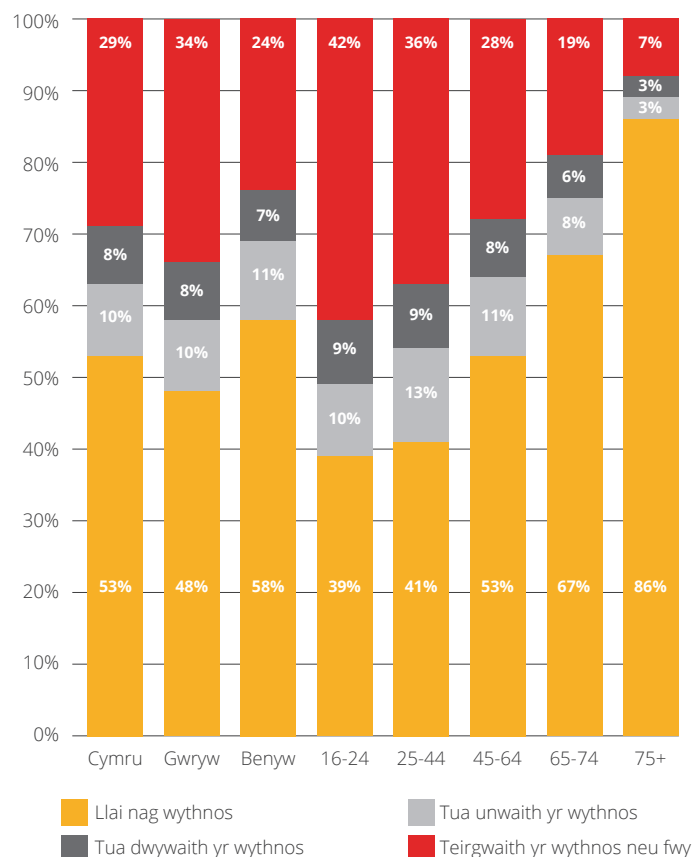
Eleni comisiynwyd adolygiadau annibynnol gennym o'r Fenter Nofio Am Ddim a'n Rhaglenni Chwaraeon i Bobl Ifanc. Bydd canfyddiadau ac argymhellion yr adolygiadau hyn yn helpu i ddylanwadu ar ein strategaeth a'n cynigion ar gyfer chwaraeon cymunedol yng Nghymru.

Hefyd rydym wedi comisiynu Prifysgol Sheffield Hallam i lunio elw cymdeithasol ar fuddsoddiad ar gyfer chwaraeon yng Nghymru ac asesu ei bwysigrwydd economaidd. Gyda'i gilydd, bydd y ddwy elfen yn fesur cyfannol o werth chwaraeon yng Nghymru.

% yr oedolion yng Nghymru sydd wedi cymryd rhan (yn ôl camp) yn ystod y pedair wythnos flaenorol.

Gweithgaredd chwaraeon	Cymru (%)	Gwryw (%)	Benyw (%)
Cerdded (mwy na 2 filltir)	34	32	36
Nofio (dan do ac awyr agored)	14	12	16
Campfa neu ddosbarth ffitrwydd	14	13	14
Athletau/Rhedeg (unrhyw fath)	14	15	12
Loncian	10	11	10
Pêl Droed (dan do, awyr agored neu futsal)	9	15	3
Unrhyw feicio	9	13	5
Rhedeg ffordd / traws gwlad	6	8	4
Pŵl	6	9	3
Crwydro/cerdded mynyddoedd a bryniau	5	6	5
Golff (gan gynnwys taro a phytio)	5	9	2
Dawns (unrhyw)	4	1	7

Amledd y cymryd rhan (cyfartaledd yr wythnos)

Edrych Ymlaen

Ar ddechrau 2018/2019 bydd llygaid pawb yn troi at yr Arfordir Aur wrth i'n tîm ni yng Ngemau'r Gymanwlad berfformio ar lwyfan y byd. Beth bynnag fydd y canlyniadau, rydym yn gwybod y bydd ein tîm perfformiad uchel yn gwella gyda phrofiad ac yn datblygu'r sgiliau gofynnol i fod yn llwyddiannus mewn bywyd.

Wrth i'r Weledigaeth ar gyfer Chwaraeon yng Nghymru gael ei llunio'n derfynol yr haf hwn, bydd y strategaeth newydd ar gyfer Chwaraeon Cymru'n dechrau dod i'w lle hefyd. Bydd hwn yn gynllun tymor hir i arwain ein gwaith a bydd yn cyd-fynd yn glir â'r weledigaeth newydd.

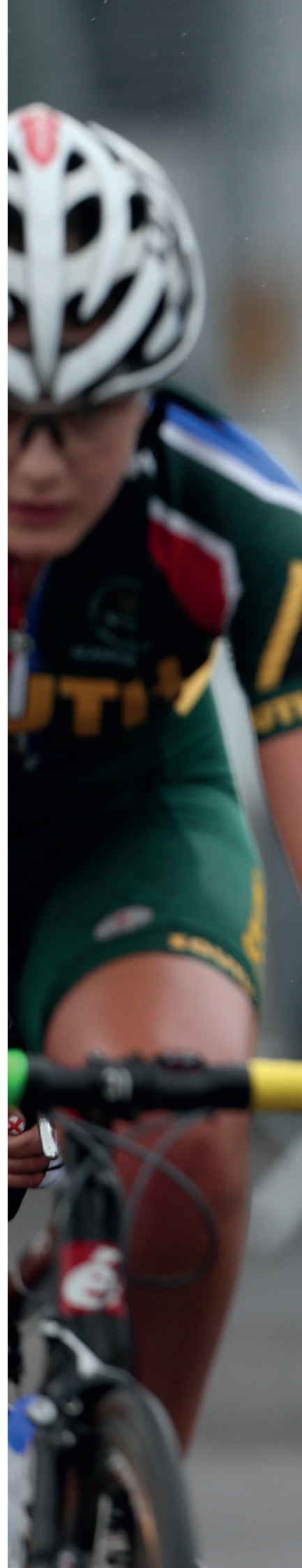
Byddwn yn gwranddo, cynnwys ac ymgynghori ar ddatblygiad y strategaeth newydd. Bydd yn amlinellu ein dulliau newydd o weithredu, darparu a gweithio i greu atebion cynaliadwy i heriau yn y dyfodol. Bydd penderfyniadau sylfaenol yn y dyfodol, fel blaenoriaethau buddsoddi a chyfres sgiliau ein sefydliad, yn cael eu harwain gan y strategaeth newydd.

Mae hon wedi bod yn flwyddyn o newid i Chwaraeon Cymru ond does dim modd i ni stopio nawr. Byddwn yn parhau i foderneiddio, hyrwyddo amrywiaeth, cydraddoldeb a lles ac ysbrydoli'r sector i fod yn batrwm o gydweithredu ac o greu ar y cyd.

Mae ein haelodau bwrdd a'r cadeirydd newydd yn ymuno â Chwaraeon Cymru ar adeg bwysig, gan gynnig cyfoeth o brofiad o weithio gyda chymunedau sy'n tangyfranogi, yn ogystal â dealltwriaeth o anghenion athletwyr elitaidd. Rydym yn edrych ymlaen at weld effaith eu gwybodaeth a'u persbectif amhrisiadwy wrth i ni ddatblygu'r weledigaeth ar gyfer chwaraeon yng Nghymru, y strategaeth fusnes a'r strategaeth gorfforaethol newydd.

Yn olaf, rydyn ni eisiau talu teyrnged i'r holl bartneriaid sy'n gweithio gyda ni – heb wybodaeth, angerdd a sgiliau pob unigolyn sy'n gweithio yn y byd chwaraeon neu sefydliadau partner yng Nghymru, ni fyddem wedi gallu gwneud cymaint o gynnydd. Rydym yn gwerthfawerogi eich cyfraniad a'ch cefnogaeth ac yn gwybod na allwn gyflawni ein nodau heb eich cymorth chi.

Diolch yn fawr.

Cyllid y Loteri ac Ychwanegolrwydd

Mae'n ofynnol i holl ddosbarthwyr y Loteri adrodd ar eu polisiau a'u harferion.

Mae cyllid y Loteri'n wahanol i gyllid y Llywodraeth ac ni ddylai gymryd lle gwariant y Trysorlys. Os yw hynny'n briodol, gall ategu cyllid, rhaglenni a pholisiau'r Llywodraeth a chyllid, rhaglenni a pholisiau eraill.

Wrth i ni asesu ceisiadau am arian, rydym yn sicrhau bod ychwanegolrwydd yn cael ei ystyried. Rydym yn gweithio'n agos â sefydliadau blaengar er mwyn sicrhau bod ein rhaglenni cyllido'n ychwanegu gwerth at gyllid y Llywodraeth a chyllid arall, ond heb gymryd ei le.

Adolygu Gweithgareddau Dosbarthu'r Loteri Genedlaethol

Yn ystod 2017/18 dosbarthodd Chwaraeon Cymru ddyfarniadau o dan nifer o raglenni grant a gyllid gan y Loteri.

Grantiau Cyfalaf

Cynyddu nifer y rhai sy'n cymryd rhan a gwella perfformiadau mewn chwaraeon a hamdden gorfforol yw prif nod y gronfa yn ei

gweithgareddau. Cyflwynodd Chwaraeon Cymru ei gynlluniau ar gyfer dosbarthu arian y loteri i brosiectau cyfalaf fis Medi 1994. Defnyddir proses ymgeisio dau gam ar gyfer pob cais cyfalaf. Mae cam cyntaf y cais yn galluogi i'r ffocws gwreiddiol fod ar y manteision ychwanegol i chwaraeon ac ar yr amcanion, y nodau a'r rheolaeth arfaethedig sy'n berthnasol i'r prosiect. Mae'r ymgeiswyr yn ceisio cymeradwyaeth dros dro i'w cynllun cyn buddsoddi fel y bo angen er mwyn cyflwyno'r cais llawn, sef ail gam y broses.

Bodlonwyd cyfanswm o £4,704,000 (2016/17 £4,926,000) o gynigion grantiau cyfalaf yn ystod y flwyddyn. Bu gostyngiad o £1,162,000 yn y swm a ddarperir yn y cyfrifon ar gyfer cytundebau wedi'u harwyddo parthed grantiau cyfalaf yn 2017/18 (gostyngiad o £747,000 yn 2016/17).

Grantiau Refeniw

Roedd cyfanswm y cynigion grantiau refeniw a fodlonwyd yn ystod y flwyddyn yn £10,666,000 (2016/17 £10,286,000). Gostyngodd y swm a ddarperir yn y cyfrifon ar gyfer cytundebau wedi'u harwyddo parthed grantiau refeniw £121,000 yn 2017/18 (2016/17 yn gyson â 2015/16).

Symudiadau ym Malans y Loteri hyd at 31 Mawrth 2018

Mae'r tabl canlynol yn dangos y symudiadau ar bob balans sy'n cael ei ddal yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol yn ystod y flwyddyn:

Balans ar 1 Ebrill 2017	Colled Heb ei Gwireddu	Incwm a Dderbyniwyd (Net)	Arian o Gronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	Balans ar 31 Mawrth 2018
(£000)	(£000)	(£000)	(£000)	(£000)
18,083	-	14,758	(17,300)	15,541

Mae'r tabl yn dangos gostyngiad yn y balans sy'n cael ei ddal o £2.542 miliwn, o gymharu â chynnydd o £3.583 miliwn yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol.

Canlyniadau Ariannol ar gyfer y Flwyddyn

Cyflwynir canlyniadau Dosbarthu'r Loteri Chwaraeon Cymru yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr. Roedd cyfanswm y gwariant net cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn ariannol yn dod i £1,896,000 (cyfanswm gwariant cynhwysfawr o £2,324,000 yn 2016/17). Trosglwyddwyd y swm yma i'r cronfeydd cadw.

Mae datganiad y sefyllfa ariannol ar gyfer 2017/18 yn dangos ffigur o £11,974,000 (2016/17 £13,870,000) ar gyfer cyfanswm yr asedau net.

Mae'r Cyfarwyddwyr yn parhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol sy'n cymryd y bydd Chwaraeon Cymru yn parhau i weithredu yn y dyfodol rhagweladwy.

Cynaliadwyedd

Mae Chwaraeon Cymru'n mynd ati i sefydlu polisiâu a mentrau sy'n ceisio lleihau effaith ei weithrediadau ar yr amgylchedd. Mae'r Strategaeth Amgylcheddol Gorfforaethol yn ei lle'n llawn ar ôl cael ei chymeradwyo gan y Bwrdd. Lleihaodd Chwaraeon Cymru ei allyriadau CO2 7% o gymharu â 2016/17, sy'n llawer uwch na'n targed o 3% o ostyngiad blynyddol.

Drwy gydol 2017/18, mae Chwaraeon Cymru wedi ceisio lleihau ei gostau teithio drwy annog staff i ddefnyddio cynadleddau fideo, Skype a Sharepoint. Mae hyn wedi arwain at ostyngiad sylweddol yn y gost, y milltiroedd a'r allyriadau CO2 cysylltiedig â theithio o gymharu â 2016/17.

Hefyd mae Chwaraeon Cymru'n dal i gynnig Cynllun Beicio i gyflogaion, i leihau'r defnydd o geir. Gall cyflogaion hawlio lwfans milltiroedd o 20c am bob siwrnai fusnes a wneir ar feic.

Mae Chwaraeon Cymru'n parhau â'i ymrwymiad i weithredu datrysiadau technolegol i helpu i leihau

allyriadau a gwastraff os yw hynny'n bosib, fel sgriniau deuol i adolygu dogfennau yn hytrach na'u hargraffu, a thrwy hynny leihau costau papur ac argraffu. Anogir staff i weithio'n hyblyg os yw hynny'n bosib, ac mae hyn wedi arwain at staff yn gweithio o gartref yn fwy rheolaidd. Er nad yw hyn yn cael effaith ar y ffigurau milltiroedd a gofnodir isod (ni all staff hawlio costau milltiroedd am gymudo i'r gwaith), mae'n cyfrannu at lai o dagfeydd traffig ac allyriadau.

Gwelwyd Canolfan Genedlaethol Chwaraeon Cymru'n lleihau ei Chyfradd Weithredol am Berfformiad Ynni (DEC) ryw ychydig yn ystod y flwyddyn ac mae'n parhau ymhell o dan y radd nodweddiadol ar gyfer y math o adeilad.

Drwy gydol y flwyddyn, parhaodd y rhaglen o gyflwyno mesurau ynni effeithlon. Gosodwyd goleuadau LED mewn nifer o ystafelloedd cyfarfod, swyddfeydd, coridorau a grisiau. Adnewyddwyd naw ystafell wely arall i ddefnyddio'r system cerdyn allweddol i reoli ffitiadau trydan.

Mae'r ganolfan yn parhau i weithredu yn unol â chanllawiau Hierarchaeth Gwastraff ac mae'n gweithredu System Rheolaeth Amgylcheddol.

Roedd y gostyngiad sylweddol mewn casglu sbwriel o gymharu â 2016/17 oherwydd cael gwared ar nifer fawr o goed heintus yn ystod y flwyddyn flaenorol. Yn 2017/18, cafodd 38% o holl wastraff y ganolfan ei ailgylchu. Er bod hwn yn ostyngiad ar yr 82% fel ffigur ar gyfer gwastraff ailgylchu yn 2016/17, y rheswm pennaf am hyn oedd oherwydd cael gwared ar goed heintus fel y cyfeiriwyd yn flaenorol.

Bu cynnydd mawr yn y defnydd o ddŵr o gymharu â 2017/18 ac ar ôl ymchwiliad trwyadl, ni chanfuwyd unrhyw ddŵr yn gollwng. Yn ystod y flwyddyn, cafodd mesurydd dŵr newydd ei osod yn ei le ac efallai mai dyma oedd yn gyfrifol am y cynnydd.

Mae Plas Menai wedi parhau i weithredu ei Bolisi Amgylcheddol ac mae'r adnewyddu parhaus ar yr adeilad wedi bod yn gyfle i uwchraddio i systemau mwy ynni effeithlon a adlewyrchir yn y gwelliannau a ddangosir yn y tabl. Mae'r gwelliannau yn 2017/18 wedi gweld ein gradd DEC yn gwella o F i E ac rydym yn gobeithio y bydd y mesurau a roddwyd ar waith yn ystod y 12 mis diwethaf yn dod â'r radd i D pan gyflwynir y dystysgrif newydd ym mis Mai 2018.

Mae'r gwaith o adnewyddu'r llety i gwsmeriaid ar y safle wedi'i gwblhau yn awr ac mae pob ystafell wedi'i ffitio â goleuadau LED ynni effeithlon a boeleri ynni effeithlon newydd.

Mae'r gwaith ar adnewyddu'r ganolfan wedi cymryd cam arall ymlaen hefyd gyda nenfydau ffug yn cael eu gosod yn y dderbynfa a'r ystafelloedd cyfarfod. Bydd hyn yn helpu gydag inswleiddio'r ganolfan a lleihau colli gwres, ac yn cyfrannu at leihau'r gwresogi yn ystod y 12 mis nesaf. Ar yr un pryd, mae'r holl hen oleuadau halogen wedi cael eu newid am oleuadau LED. Os oedd hynny'n

bosib, rydym wedi cyflwyno goleuadau sy'n gweithio gyda synwryddion.

Hefyd rydym wedi buddsoddi mewn poptai nwy newydd. Mae LPG yn rhatach ac yn fwy ynni effeithlon na thrydan ac rydym yn gobeithio gweld gostyngiadau mawr yn ein defnydd o drydan yn ystod y 12 mis nesaf.

Yn amgylcheddol, rydym wedi cael gwared ar bob ffon blastig defnydd sengl ar gyfer troi eich paned, a'r holl gwpanau plastig, o'r ystafell fwya.

Yn ystod y 12 mis nesaf byddwn yn parhau i chwilio am gyllid ar gyfer gosod paneli solar yn eu lle a hefyd yn parhau â'n rhaglen o adnewyddu ac uwchraddio i oleuadau a systemau gweithredu mwy ynni effeithlon.

Ceir manylion llawn, gan gynnwys tablau'n manylu ar ddata swyddfeydd Chwaraeon Cymru a'r gost gysylltiedig, yn y datganiadau ariannol cyfnerthedig ar gyfer Cyngor Chwaraeon Cymru ac Ymddiriedolaeth Cyngor Chwaraeon Cymru.

Swyddog Cyfrifo:

S Powell

9 Gorffennaf 2018

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Yn ystod 2017/18, roedd Chwaraeon Cymru'n cynnwys yr aelodau bwrdd canlynol:

Mr Lawrence Conway**	(Cadeirydd o 29.03.2017)
Ms Pippa Britton**	(Is Gadeirydd Penodwyd 01.10.2017)
Yr Athro John Baylis	(Wedi Ymddeol 31.08.2017)
Mr Simon Pirotte	(Wedi Ymddeol 31.08.2017)
Ms Amanda Bennett*	(Wedi Ymddeol 31.08.2017)
Mr Andrew Lycett*/**	(Wedi Ymddeol 31.08.2017)
Ms Julia Longville	(Ailbenodwyd 01.09.2015, Is Gadeirydd 17.04.2017 i 30.09.2017)
Ms Johanna Sheppard*	(Ailbenodwyd 01.09.2015)
Mr Peter King*	(Ailbenodwyd 01.09.2015)
Mr Richard Parks	(Ailbenodwyd 01.09.2017)
Ms Samar Small* (Wafa gynt)	(Ailbenodwyd 01.09.2017)
Mr Ashok Ahir*	(Penodwyd 01.10.2017)
Mr Ian Bancroft	(Penodwyd 01.10.2017)
Mr Christian Malcolm	(Penodwyd 01.10.2017)
Ms Alison Thorne*	(Penodwyd 01.10.2017)
Prif Weithredwr	Ms S Powell

* Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Risg

** Aelod o'r Pwyllgor Tâl

Datgan Buddiannau

Mae holl Aelodau ac uwch staff Chwaraeon Cymru wedi llenwi ffurflen yn manylu ar unrhyw fuddiannau sydd ganddynt mewn Sefydliadau sy'n darparu, neu'n ceisio darparu, gwasanaethau masnachol i Chwaraeon Cymru ar gyfer 2017/18. Mae'r wybodaeth a ddarperir, sy'n galw am ddatgeliad yn unol â Safon Gyfrifo Ryngwladol 24, yn cael ei datgelu yn Nodyn 17 y cyfrifon hyn.

Digwyddiadau Cysylltiedig â Data Personol

Mae gan Chwaraeon Cymru fesurau rheoli a pholisiau yn eu lle i sicrhau integriti'r data. Mae ei systemau Technoleg Gwybodaeth yn sicrhau mesurau llym o ran rheoli diogelwch ffisegol data. Cyn belled ag y gwyddom ni, ni chollwyd unrhyw ddata yn ystod y cyfnod sy'n cael ei adolygu.

Canfod a Rheoli Risg

Ceir manylion am Reoli Risg yn adran Rheoli Risg y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar dudalen 45.

Polisi Talu Cyflenwyr a'r Perfformiad a Gyflawnwyd

O dan Ddeddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Deddf Llog 1998), ac yn unol â'r Cod Ymarfer Talu Gwell (sydd ar gael yn www.payontime.co.uk), mae'n ofynnol i Chwaraeon Cymru dalu anfonebau cyflenwyr nad oes anghydfod yn eu cylch o fewn 30 diwrnod i dderbyn y nwyddau neu'r gwasanaethau neu anfoneb ddilys, pa un bynnag yw'r hwyr.

Nod Chwaraeon Cymru yw talu 100% o'i anfonebau, gan gynnwys yr anfonebau y mae anghydfod yn eu cylch, unwaith y mae'r anghydfod wedi cael ei setlo, yn unol â'r telerau hyn. Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018, talodd Chwaraeon Cymru 98% (2016/17 100%) o'i holl anfonebau gan gadw at delerau ei bolisi talu. Ni chodwyd unrhyw log yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i daliadau hwyr.

Offerynnau Ariannol

Ceir manylion yr offerynnau ariannol yn nodyn 1.10 a nodyn 16 y datganiadau ariannol.

Tâl Archwilwyr

Yn ystod 2017/18, ni wnaed unrhyw waith heb fod yn waith archwilio gan ein harchwilydd allanol, y Rheolwr na'r Archwilydd Cyffredinol. Datgelir y ffi archwilio yn nodyn 8 yn y datganiadau ariannol.

Datganiad ar Ddatgelu Gwybodaeth Archwilio Berthnasol

1. Cyn belled ag y gŵyr y Swyddog Cyfrifo, nid oes gwybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr yn ymwybodol ohoni, ac
2. Mae'r Swyddog Cyfrifo wedi cymryd pob cam angenrheidiol er mwyn sicrhau ei bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio ac er mwyn sefydlu bod yr archwilwyr yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Datganiad o Gyfrifoldebau Cyngor Chwaraeon Cymru a'r Prif Weithredwr

O dan Adran 35 (2) - (3) Deddf y Loteri Genedlaethol etc 1993, mae'n ofynnol i Gyngor Chwaraeon Cymru (Chwaraeon Cymru) baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer y cyfnod ariannol ar ffurf ac ar sail a benderfynir gan yr Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, gyda chaniatâd y Trysorlys. Paratoir y cyfrifon ar sail gronnol ac mae'n rhaid iddynt gyflwyno darlun cywir a theg o weithgareddau Dosbarthu Loteri Chwaraeon Cymru ar ddiwedd y flwyddyn, ac o'i incwm a'i wariant a'r newidiadau mewn ecwiti a llif arian ar gyfer y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifo a'r Cyngor gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Cofnodion Ariannol Trysorlys EM ac, yn arbennig, cyflawni'r canlynol:

- Cadw at y cyfarwyddyd cyfrifon a gyhoeddir gan yr Ysgrifennydd Gwladol ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, gan gynnwys y gofynion cyfrifo a datgelu perthnasol, a defnyddio polisiau cyfrifo addas ar sail gyson;
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol;
- Datgan a gadwyd at safonau cyfrifo priodol, fel y nodir yn Llawlyfr Cofnodion Ariannol Trysorlys EM, a datgelu ac egluro unrhyw

wyro sylfaenol yn y datganiadau ariannol; a

- Paratoi'r datganiadau ariannol ar sail busnes gweithredol, oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd y gronfa'n parhau i weithredu.

Mae Prif Swyddog Cyfrifo Llywodraeth Cymru wedi dynodi'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifo Chwaraeon Cymru. Mae ei chyfrifoldebau perthnasol fel Swyddog Cyfrifo ar gyfer gweithgareddau dosbarthu'r Loteri, gan gynnwys ei chyfrifoldeb am briodolrwydd a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifo yn atebol amdano, am gadw cofnodion priodol ac am ddiogelu asedau Chwaraeon Cymru, wedi'u datgan ym Memorandwm Swyddogion Cyfrifo Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM.

Rwyf yn cadarnhau bod yr adroddiad a'r cyfrifon blynyddol yn eu cyfanrwydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a'm bod yn ysgwyddo cyfrifoldeb personol am yr adroddiad a'r cyfrifon blynyddol a'r farn dros benderfynu eu bod yn deg, cytbwys a dealladwy.

Swyddog Cyfrifo:
S Powell
9 Gorffennaf 2018

Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2017/2018

Cyflwyniad

Mae'r Datganiad Llywodraethu'n dwyn at ei gilydd i un lle bob datgeliad am faterion perthnasol i lywodraethu sefydliad, risg a rheolaeth. Fel Swyddog Cyfrifo, rwyf i'n bersonol gyfrifol am y Datganiad Llywodraethu sy'n amlinellu sut rwyf wedi defnyddio fy nghyfrifoldeb i reoli adnoddau Chwaraeon Cymru yn ystod y flwyddyn.

Fel Swyddog Cyfrifo, rwyf wedi adolygu Llywodraethu Corfforaethol mewn Llywodraeth Ganolog: Cod Ymarfer Da 2017 ac yn credu bod Chwaraeon Cymru wedi cydymffurfio'n llawn ag elfennau perthnasol y cod mewn perthynas â'i swyddogaethau Trysorlys a Loteri.

Llywodraethu Corfforaethol

Y Bwrdd

Llywodraethu Corfforaethol yw'r system ar gyfer cyfarwyddo a rheoli sefydliadau. Mae Bwrdd Chwaraeon Cymru'n gyfrifol am lywodraethu Chwaraeon Cymru ac Ymddiriedolaeth Cyngor Chwaraeon Cymru. Rôl y Bwrdd yw ei fodloni ei hun bod strwythur llywodraethu priodol yn ei le a chraffu ar berfformiad y pwyllgor gweithredol a gwaith y sefydliad yn cyflawni Gweledigaeth Chwaraeon Cymru.

Mae Bwrdd Chwaraeon Cymru'n cynnwys Cadeirydd, Is Gadeirydd a hyd at ddeuddeg

aelod arall ac fe'u penodir i gyd gan Lywodraeth Cymru. Mae cyfansoddiad y Bwrdd yn cynnwys cynrychiolaeth o drawsdoriaid eang o wahanol broffesiynau ac aelodau sydd ag arbenigedd a phrofiad perthnasol i chwaraeon cymunedol ac elitaidd.

Yn dilyn yr Adolygiad Sicrwydd a gynhaliwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod 2016/17, penodwyd Lawrence Conway fel Cadeirydd dros dro, am gyfnod o 12 mis i ddechrau, a chafodd y cyfnod hwnnw ei ymestyn i 18 mis wedyn tan Awst 2018. Cafodd y broses i benodi Cadeirydd parhaol o fis Awst 2018 ymlaen ei rhoi ar waith gan Lywodraeth Cymru ym mis Chwefror 2018.

Yn ystod y flwyddyn, penododd Llywodraeth Cymru bum aelod Bwrdd newydd, sef Ashok Ahir, Pippa Britton, Ian Bancroft, Christian Malcolm ac Alison Thorne. Gadawodd pedwar aelod y Bwrdd, sef John Baylis, Amanda Bennett, Andrew Lycett a Simon Pirotte, wedi i'w tymor gwasanaethu ddod i ben. Diolchaf iddynt am eu gwasanaeth ymroddedig i Chwaraeon Cymru yn ystod eu tymhorau gwasanaethu a chroesawaf yr aelodau newydd yn gynnes.

Mae Chwaraeon Cymru wedi ymrwymo i gydraddoldeb ac amrywiaeth ei Fwrdd, sydd bellach yn cynnwys 45% o ferched, 36% DLIE ac mae 9% yn ystyried eu hunain fel unigolion ag anabledd.

Aelod Bwrdd	Cyfarfod Bwrdd (Nifer y cyfarfodydd a fynychwyd allan o 5)	Pwyllgor Archwilio a Risg (Nifer y cyfarfodydd a fynychwyd allan o 4)
Lawrence Conway (Cadeirydd)	5 / 5	Amherthnasol
Pippa Britton** (Is Gadeirydd)	2 / 2	Amherthnasol
Amanda Bennett*	2 / 2	1 / 1
John Baylis*	2 / 2	Amherthnasol
Peter King	4 / 5	3 / 3
Simon Pirotte*	1 / 2	Amherthnasol
Julia Longville (Is Gadeirydd Dros Dro 17.4.17 tan 30.9.17)	4 / 5	Amherthnasol
Andrew Lycett*	2 / 2	1 / 1
Johanna Sheppard	3 / 4	3 / 3
Richard Parks	4 / 5	Amherthnasol
Samar Small (Wafa gynt)	3 / 5	1 / 2
Ashok Ahir**	2 / 2	1 / 2
Ian Bancroft**	2 / 2	Amherthnasol
Christian Malcolm**	1 / 2	Amherthnasol
Alison Thorne**	2 / 2	1 / 2
(Aelodau Annibynnol - Pwyllgor Archwilio yn unig)		
Sandy Blair	Amherthnasol	2 / 3
Gareth Jones	Amherthnasol	4 / 4
Louise Casella	Amherthnasol	3 / 3
Robert Williams	Amherthnasol	1 / 1
Canran Gyffredinol y Gyfradd Bresenoldeb	83%	84%

* Aelodau wedi ymddeol 31.08.2017 ** Aelodau a benodwyd 01.10.2017

Er mwyn cyflawni ei gyfrifoldebau a chael y sicrwydd sy'n ofynnol bod arferion llywodraethu da yn eu lle, mae dau bwyllgor parhaol wedi'u sefydlu; Y Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Pwyllgor Tâl.

Polisi Chwythu'r Chwiban

Mae gan Chwaraeon Cymru Bolisi Chwythu'r Chwiban wedi'i sefydlu a'i gymeradwyo gan y Bwrdd. Mae'r manylion i'w gweld yn Llawlyfr y Staff. Yn ystod 2017/18, nid oedd Chwaraeon Cymru'n ymwybodol o unrhyw ddogwyddiadau a gofnodwyd. Rydym yn credu bod y polisi'n effeithiol ac mae gan y staff fynediad llawn iddo, os oes angen. Mae'r polisi'n cael ei adolygu'n achlysurol, gyda Llawlyfr y Staff.

Y Pwyllgor Archwilio a Risg

Mae'r Bwrdd wedi sefydlu Pwyllgor Archwilio a Risg i'w gefnogi gyda chyflawni ei gyfrifoldebau o ran risg, rheolaeth fewnol a llywodraethu, drwy gyfrwng y canlynol:

- Adolygu pa mor gynhwysfawr yw'r prosesau, y mesurau rheoli, yr archwiliadau a'r mesurau eraill cyfredol o ran diwallu anghenion sicrwydd y Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifo;
- Adolygu dibynadwyedd ac integriti'r sicrwydd a ddarperir gan y weithrediaeth a'r archwilwyr mewnol ac allanol;
- Cyflwyno barn ar ba mor dda mae'r Cyngor a'r Swyddog Cyfrifo'n cael eu cefnogi wrth wneud penderfyniadau a chyflawni eu rhwymedigaethau atebolrwydd (yn enwedig o ran Cofnodion Ariannol);
- Mae'r risgiau y tynnir sylw atynt yn cael eu neilltuo i Gyfarwyddwyr Corfforaethol a manylir ar gamau gweithredu i liniaru ar y gofrestr risg.

Penododd y Bwrdd Peter King fel Cadeirydd newydd y Pwyllgor i gymryd lle Andrew Lycett. Rydym yn ddiolchgar i Andrew am ei gyfraniad arwyddocaol at ddatblygiad y Pwyllgor yn ystod ei gyfnod fel Cadeirydd.

Ffarweliodd y Pwyllgor ag Amanda Bennett hefyd, a dau aelod annibynnol ers amser maith, sef Sandy Blair a Louise Casella. Dymuna'r Bwrdd fynegi ei werthfawrogiad am eu cyfraniadau.

Roedd y penodiadau newydd i'r Pwyllgor yn ystod y flwyddyn yn cynnwys yr aelodau Bwrdd, Ashok Ahir, Samar Small ac Alison Thorne, ac aelod annibynnol newydd, Robert Williams.

Yn ystod 2017/18, cyflwynodd Chwaraeon Cymru 'Fframwaith Sicrwydd' i ategu'r broses rheoli risg. Pwrpas y Fframwaith yw cofnodi lefel y sicrwydd, yn fewnol ac yn allanol, yn y prosesau busnes er mwyn

darparu i'r Swyddog Cyfrifo a'r Bwrdd y sicrwydd gofynnol. Caiff hyn ei fonitro'n rheolaidd gan y Pwyllgor Archwilio a Risg.

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn cynnwys hyd at saith aelod, gyda thri'n gallu bod yn annibynnol, ac mae angen o leiaf un aelod allanol. Cyfarfu'r pwyllgor bedair gwaith yn ystod y flwyddyn ac roedd cyfradd bresenoldeb gyffredinol yr aelodau'n 84%.

Yn ystod y flwyddyn, roedd meysydd ffocws y pwyllgor yn cynnwys (ond nid oeddent yn gyfyngedig i) y canlynol:

- gweithredu ac effeithiolrwydd y fframwaith rheoli a sicrwydd risg;
- adroddiadau archwilio mewnol yn rhoi sylw i feysydd busnes penodol ac adroddiad yr archwiliad mewnol blynyddol;
- yr Adroddiad a'r Cyfrifon Blynyddol a'u fformat;
- arsylwadau a wnaed gan archwiliad allanol, yn enwedig y llythyr rheoli blynyddol;
- cydymffurfiaeth â'r Ddogfen Fframwaith a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, yn ogystal â chydymffurfiaeth â Datganiad y Loteri o Ofynion Ariannol;
- dogfen y Fframwaith Llywodraethu;
- cydymffurfiaeth reoleiddio;
- adolygu cyllid grant;
- adolygu systemau ariannol craidd;
- adolygu costau Aelodau'r Bwrdd;
- adolygu'r Gofrestr Rhoddion a Lletygarwch;
- cytuno ar gynllun archwilio mewnol y flwyddyn.

Derbyniodd y Bwrdd gofnodion y Pwyllgor Archwilio a Risg ym mhob cyfarfod ac mae'n cael cyngor y Cadeirydd Archwilio mewn perthynas ag unrhyw faterion arwyddocaol. Hefyd mae'r Cadeirydd Archwilio'n cyflwyno adroddiad blynyddol ffurfiol ar waith y pwyllgor i'r Bwrdd. Mae'r systemau TG yn sicrhau bod rheolau llym mewn grym parthed diogelwch ffisegol data. Yn 2017/18, nid oedd unrhyw faterion risg gwybodaeth nac unrhyw wendidau rheoli arwyddocaol i adrodd yn ôl yn eu cylch ac roedd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn fodlon bod lefel y risg yn dderbyniol ac yn cael ei rheoli mewn ffordd briodol.

Y Pwyllgor Tâl

Mae'r Pwyllgor Tâl yn cyfarfod i adolygu ac argymhell ar gyfer cymeradwyaeth i Lywodraeth Cymru gyflog y Prif Weithredwr a'r dyfarniad tâl blynyddol ar gyfer y staff i gyd drwy gyfrwng proses cylch gwaith tâl Llywodraeth Cymru. Mae rhagor o fanylion ar gael yn yr Adroddiad Tâl a Staff ar dudalen 49.

Yr Uwch Dîm Rheoli Gweithredol

Mae'r Weithrediaeth, o dan arweiniad y Prif Weithredwr, yn atebol i'r Bwrdd am ddatblygu a gweithredu strategaethau a pholisïau ac adrodd yn ôl arnynt.

Mae'r Weithrediaeth yn cyfarfod yn rheolaidd, bob pythefnos fel rheol, i drafod a chytuno ar faterion corfforaethol. Cynhelir cyfarfodydd misol

ffurfiol sy'n dilyn agenda a chedwir cofnodion i sicrhau ein bod yn cofnodi penderfyniadau ar lefel gorfforaethol. Mae'r cynnydd yn erbyn y Cynllun Busnes yn cael ei gofnodi a'i fonitro'n chwarterol.

Effeithiolrwydd y Bwrdd a'r Pwyllgor

Yn ystod y flwyddyn, gwelwyd datblygu llywodraethu da'n parhau. Roedd yn ystyried yn fanwl y mesurau ar gyfer gwella'n barhaus. Roedd hyn yn cynnwys cydsynio'n ffurfiol i 'Fframwaith Llywodraethu ac Arweinyddiaeth' y sector ac, o dan gyfarwyddyd yr Is Gadeirydd, ymrwymo i ddatblygu cynllun llywodraethu cadarn a fydd yn cynnwys y ddwy broses ffurfiol, er enghraifft, adolygiadau effeithiolrwydd llawn o'r Bwrdd bob dwy flynedd, gwerthusiadau blynyddol ar gyfer pob aelod o'r Bwrdd a hefyd datblygu cynllun gweithredu ar gyfer cadw at y Fframwaith, sy'n cynnwys agweddau ymddygiad ar lywodraethu da.

Ar ddiwedd pob cyfarfod Bwrdd, mae'r Aelodau'n adlewyrchu ar fusnes ac yn trafod ffyrdd i'r Bwrdd fod yn fwy effeithiol wrth gyflawni ei gyfrifoldebau. Mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i gefnogi'r Tîm Gweithredol a phenderfynodd yn ystod y flwyddyn y byddai'n enwebu aelodau Bwrdd unigol i weithio'n agos ag aelodau'r Weithrediaeth ar bob prosiect mawr, er enghraifft, y Prosiect Chwaraeon a Gweithgarwch Cymunedol newydd.

Mae'r Bwrdd yn fodlon ag ansawdd a maint yr wybodaeth a dderbynnir er mwyn iddo allu gwneud penderfyniadau doeth.

Rheoli Risg

Pwrpas y system o reolaeth fewnol

Pwrpas y system o reolaeth fewnol yw rheoli a chyfyngu ar risg ond ni all fyth ei dileu. Felly, dim ond sicrwydd rhesymol, ac nid absoliwt, y mae'n gallu ei ddarparu. Seilir y system o reolaeth fewnol ar broses barhaus o ganfod a rhoi blaenoriaeth i'r risgiau o ran cyflawni polisiau, amcanion a nodau Chwaraeon Cymru, gwerthuso'r tebygolrwydd i'r risgiau hyn gael eu gwireddu, a'r effaith pe baent yn cael eu gwireddu, a'u rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd.

Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn ei lle yn Chwaraeon Cymru drwy gydol y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2018 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad a'r cyfrifon blyneddol, ac mae'n cydfynd â chanllawiau'r Trysorlys. Yn olaf, mae'r system o reolaeth fewnol yn darparu sicrwydd rhesymol bod Chwaraeon Cymru wedi cydymffurfio â chyfarwyddiadau ariannol y Loteri a bod prosesau digonol yn eu lle ar gyfer canfod gwrthdaro rhwng buddiannau a lleihau colledion o ran grantiau Loteri.

Y gallu i ddelio â risg

Fel Swyddog Cyfrifo, rwyf yn bersonol gyfrifol am sicrhau bod gan Chwaraeon Cymru broses rheoli risg effeithiol yn ei lle. Goruchwylir y broses hon gan y Bwrdd, drwy gyfrwng y Pwyllgor Archwilio a Risg. Fel sefydliad, rydym yn monitro pob risg allweddol drwy ddefnydd priodol o'r Gofrestr Risg. Rydym wedi cofnodi Polisi a Strategaeth Rheoli Risg sy'n cynnwys diffiniadau perthnasol i reoli risg a hefyd mae'r polisi'n datgan sut dylid canfod, dadansoddi a rheoli risg.

Mae risgiau corfforaethol, a'r mesurau rheoli a weithredir i'w lliniaru, yn cael eu neilltuo i reolwr neu gyfarwyddwr corfforaethol priodol a'u rheoli ganddo, neu, mewn rhai achosion, gan y Swyddog

Cyfrifo. Mae risgiau gweithredu yn gyfrifoldeb y penaethiaid adran perthnasol ac efallai y bydd y gwaith o reoli risg o ddydd i ddydd yn cael ei ddirprwyo i'r staff maent yn eu rheoli.

Canfyddir risgiau newydd gan swyddogion Chwaraeon Cymru, adran graffu'r Pwyllgor Archwilio a Risg neu'r Bwrdd ei hun. Ar ôl canfod risg newydd, mae'n cael ei gosod ar y Gofrestr Risg briodol, ei hasesu, ei sgorio a'i neilltuo i sylw cyfarwyddwr corfforaethol a / neu reolwr.

Y fframwaith risg a rheoli

Mae rheoli risg wedi'i ymgorffori yn strwythurau rheoli Chwaraeon Cymru. Mae mwyafrif y risgiau busnes, ariannol a chyflwyno gwasanaeth yn deillio o nodau trefniannol ac o broses cynllunio busnes Chwaraeon Cymru.

Mae'r Gofrestr Risg yn ateb electronig sydd ar gael i reolwyr perthnasol drwy gyfrwng porthol ar-lein. Mae gwaith y Gofrestr wedi cael ei archwilio'n fewnol a'i gyflwyno i'r pwyllgor archwilio. Mae'r Gofrestr Risg yn cofnodi risgiau corfforaethol sylweddol, gan gynnwys risgiau i wybodaeth, asesiad cyffredinol o effaith debygol a thebygolrwydd, mesurau rheoli a, lle bo angen, rhestr o fesurau gweithredu yn y dyfodol. Adolygir y Gofrestr Risg Gorfforaethol yn rheolaidd gan yr Uwch Reolwyr, y Grŵp Rheoli a Sicrwydd Risg a'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Hefyd mae'r rheolwyr yn rhoi cyflwyniad yn eu tro i'r Grŵp Rheoli a Sicrwydd Risg ar eu meysydd risg penodol a sut maent yn rheoli neu'n lliniaru'r risgiau hynny. Mae'r Fframwaith Sicrwydd newydd yn cael ei adolygu mewn ffordd debyg gan y Grŵp Rheoli a Sicrwydd Risg.

Monitro Grantiau

Mae mwyafrif cyllid Chwaraeon Cymru'n cael ei wario drwy ddyfarnu grantiau. Dyfarnir grantiau ar sail meini prawf buddsoddi clir ar gyfer allbynnau a chanlyniadau chwaraeon allweddol. Mae Chwaraeon Cymru'n cymryd camau priodol i fonitro'r defnydd o ddyfarniadau o'r fath drwy ofyn am adroddiadau ffurfiol gan y rhai sy'n eu derbyn, yn ogystal â thrafod yn barhaus â phartneriaid allweddol er mwyn casglu gwybodaeth anffurfiol. Hefyd, ceir meini prawf cysoni penodol ac os yw'r gwariant yn amrywio o lefel y grant sydd wedi'i ddyfarnu, mae Chwaraeon Cymru'n ymarfer ei hawl i ofyn am symiau o'r fath yn eu hôl.

Caffael

Cynhaliodd Archwilwyr Mewnol Chwaraeon Cymru adolygiad o'r gweithgarwch caffael yn ystod 2017/18. Roedd hwn yn dilyn yr archwiliad a gynhaliwyd yn 2016/17. Mae'n braf nodi, allan o'r un argymhelliad categori uchel a'r chwe chanolig a wnaed yn adroddiad y flwyddyn flaenorol, bod yr argymhelliad categori uchel wedi cael ei weithredu a phump allan o'r chwe argymhelliad categori canolig wedi'u gweithredu'n llawn. Ailgodwyd y tri argymhelliad sy'n weddill ynghylch sicrhau tri dyfynbris ysgrifenedig ar ôl profi. Yn ystod y flwyddyn, lluniwyd gweithdrefnau ariannol wedi'u diweddarau a'u dosbarthu i'r staff i gyd.

Risgiau Allweddol

Mae risgiau i weithgareddau strategol a gweithredol allweddol yn cael eu datgan, eu gwerthuso a'u hystyried gan y Grŵp Cyfarwyddwyr, a gweithredir i'w lliniaru. Adolygir y risgiau a'r camau gweithredu i reoli risgiau yn rheolaidd. Dylanwedir ar y rhaglen archwilio fewnol gan y risgiau a gofnodir ar y Gofrestr Risg ac, os yw hynny'n briodol, mae'r archwilwyr yn cyflwyno argymhellion i roi sylw i unrhyw risg neu ganfod rhai newydd. Bydd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn adolygu'r argymhellion hyn ac yn gweithredu fel sy'n briodol.

O edrych ymlaen, mae nifer o risgiau allweddol wedi cael eu datgan gan Chwaraeon Cymru ac maent wedi'u cynnwys ar y Gofrestr Risg Gofforaethol.

Cafodd Chwaraeon Cymru'r cyfrifoldeb gan y Gweinidog am ymgynghori ar, a llunio, gweledigaeth newydd ar gyfer chwaraeon yng Nghymru. Dilyniir hyn gan ddatblygu strategaeth newydd ar gyfer Chwaraeon Cymru. Yn anochel, mae risgiau newydd yn gysylltiedig ag unrhyw strategaeth newydd arwyddocaol, ond mae Chwaraeon Cymru wedi ymrwymo i ymgynghori'n eang ar y ddwy strategaeth er mwyn llunio strategaeth gynhwysol yn unol â ffyrdd o weithio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Er bod Chwaraeon Cymru'n ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am hysbysu am gyllideb niwtral yn ariannol ar gyfer 2018/19 a dyraniad dynodol tebyg ar gyfer 2019/20, y gost ariannol gynyddol o fodloni taliadau diffyg pensiwn sy'n creu'r bygythiad mwyaf o hyd i gyflawni amcanion Chwaraeon Cymru.

Y risgiau allweddol eraill sydd wedi'u datgan ar y Gofrestr Risg gorfforaethol yw'r rhai perthnasol i ddarparu strategaethau ac amcanion ein gwasanaethau cymunedol, elitaidd a chorfforaethol. Hefyd, mae cyflwyno Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Llywodraeth Cymru ers y 1af Ebrill 2016 yn golygu maes newydd o gydymffurfio i Chwaraeon Cymru. Rydym wedi llunio casgliad o amcanion Llesiant

sydd wedi cael eu cymeradwyo gan y Bwrdd yn dilyn cyfnod o ymgynghori mewnol ac allanol.

Maent wedi cael eu cyflwyno i'r Comisiynydd ac maent ar ein gwefan ni.

Mae Chwaraeon Cymru'n gweithio tuag at sicrhau cydymffurfiaeth â'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR), sy'n dod i rym ar 25ain Mai 2018.

Mae gan Chwaraeon Cymru agwedd gall a deallus at gymryd risg yn gyffredinol, er mwyn cyflawni ei flaenoriaethau. Y Bwrdd sy'n rheoli'r dyhead risg. Os oes risg sylweddol yn codi, bydd Chwaraeon Cymru'n gweithredu'n effeithiol i'w rheoli ac yn ei gostwng i lefel ddiogel. Mae'r Weithrediaeth a'r Bwrdd yn ymwybodol o'r angen am arloesi ymhellach ac yn gynt yn y dyfodol ac, i'r diben hwn, rydym yn edrych ar wahanol fecanweithiau a phartneriaid cyflawni. Bydd hyn yn creu risgiau newydd a gwahanol ac yn gallu cynyddu lefel y risg y mae Chwaraeon Cymru yn ei chymryd. Felly, efallai y bydd dyhead Risg Chwaraeon Cymru yn codi, ond dim ond oddi mewn i amgylchedd risg wedi'i reoli.

Mae'r Archwilwyr Mewnol, am y drydedd flwyddyn yn olynol, wedi rhoi "sicrwydd sylweddol" cyffredinol i Chwaraeon Cymru fel gradd ar gyfer y flwyddyn. Hefyd maent wedi rhoi'r categori gradd uchaf i drefniadau llywodraethu corfforaethol a rheoli risg Chwaraeon Cymru. Yn ystod y flwyddyn, roedd yr adroddiadau archwilio mewnol yn datgan cyfleoedd i wella'r systemau rheoli. Mae'n galonogol nodi nad oedd unrhyw fater risg "uchel" yn codi o'r gwaith archwilio mewnol. Gwnaed cyfanswm o 24 o argymhellion a 9 pwynt gweithredu. O blith yr argymhellion, roedd 10 (42%) yn cael blaenoriaeth 'ganolig' ac 14 (58%) yn cael blaenoriaeth 'isel'. O ran gweithredu dilynol, roedd 12 allan o'r 15 argymhelliad blaenorol a wnaed (80%) wedi cael eu gweithredu'n llawn neu heb eu hailgodi gan yr archwilwyr. O blith y 3 yn weddill, mae 1 wedi cael ei weithredu bellach, mae 1 yn ymwneud â'r adran caffael uchod, ac mae'r 1 terfynol yn ymwneud â'r strwythur staffio, sydd i gael ei ystyried yn ystod 2018/19.

Rheolaeth Fewnol

Fel Swyddog Cyfrifo, rwyf yn gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawni polisiâu, amcanion a nodau Chwaraeon Cymru. Hefyd, mae gennyf gyfrifoldeb personol am ddiogelu elw'r Loteri Genedlaethol a ddsberthir i Chwaraeon Cymru ac asedau Chwaraeon Cymru, yn unol â'r cyfrifoldebau sydd wedi'u neilltuo i mi wrth Reoli Arian Cyhoeddus Cymru.

Rwyf yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system o reolaeth fewnol. Goruchwylir hyn gan y Bwrdd, drwy gyfrwng y Pwyllgor Archwilio a Risg. Yn sail i'm hadolygiad o effeithiolrwydd y system o reolaeth fewnol mae gwaith yr archwilwyr mewnol ac allanol a'r cyflwyniadau staff i Grŵp Rheoli Risg Chwaraeon Cymru, sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheoli mewnol. Rwyf yn bwriadu rhoi sylw i wendidau a sicrhau gwelliant parhaus y systemau sydd yn eu lle.

Darparwyd gwasanaeth archwilio mewnol Chwaraeon Cymru yn ystod 2017/18 gan Deloitte LLP, a weithredodd yn unol â'r safonau a ddiffinnir yn y Safonau Archwilio Mewnol ar gyfer y Sector Cyhoeddus. Cyflwynir adroddiadau rheolaidd fel rhan o archwiliadau mewnol, i ddarparu barn flynyddol annibynnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd systemau rheolaeth fewnol ac asesu risg Chwaraeon Cymru, ynghyd ag argymhellion ar gyfer gwella.

Aeth y contract ar gyfer y gwasanaeth Archwilio Mewnol allan i dendr yn ystod y flwyddyn ac ailbenodwyd Deloitte LLP dan gontract am dair blynedd, gan ddechrau ar 1af Ebrill 2018.

Bob blwyddyn, mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn llunio Adroddiad Blynyddol ar ei waith i Fwrdd Chwaraeon Cymru.

Datblygiadau Parhaus

Er bod system gref o reolaeth fewnol yn ei lle, ceir bob amser feysydd sydd angen neu a fydd yn elwa o weithredu gwelliannau.

Mae Chwaraeon Cymru wedi parhau i adolygu'r system reoli sydd ar waith gyda Chyrff Rheoli Cenedlaethol yn gyffredinol ac, yn ystod 2017/18, mae camau ychwanegol wedi cael eu cymryd i gryfhau ymhellach y mesurau rheoli sydd yn eu lle, i reoli'r risg sy'n rhan gynhenid o fuddsoddi arian cyhoeddus mewn sefydliadau trydydd parti. Byddwn yn adolygu hyn yn gyson yn ystod 2018/19.

Yn ystod 2017/18, parhaodd Chwaraeon Cymru i gryfhau ei brosesau cynllunio a chyllidebu drwy gael y ddwy i gyd-fynd yn well a sicrhau bod adnoddau'n cael eu neilltuo'n well i flaenoriaethau strategol. Mae'r broses hon wedi cynnwys Tîm Arweinyddiaeth Chwaraeon Cymru, sef Cyfarwyddwyr a Phenaethiaid Adrannau. Felly mae mwy o berchnogaeth ar gyllidebau ac adnoddau.

Mae Chwaraeon Cymru wedi ymrwymo i weithlu brwd. Mae cyrraedd safon aur yn y cynllun 'Buddsoddwyr mewn Pobl' yn dyst i hyn. Byddwn yn parhau i esblygu fel sefydliad ac yn sicrhau bod gennym weithlu addas i bwrpas wrth i ni wynebu heriau anochel y gwaith o weithredu mewn cyfnod o lai o adnoddau.

Rydym yn croesawu cyflwyno Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Llywodraeth Cymru, a ddaeth i rym ar 1af Ebrill 2016. Rydym yn un o bedwar sefydliad peilot sy'n gweithio gyda Swyddfa Archwilio Cymru i ddatblygu ffordd yn y dyfodol o archwilio'r sefydliadau hynny yn y sector cyhoeddus sy'n gyfrifol am roi'r Ddeddf ar waith.

Mae Chwaraeon Cymru'n bwriadu cyflwyno datblygiad arloesol a chyffrous drwy gyflwyno'r Prosiect Chwaraeon a Gweithgarwch Cymunedol newydd o 2018 ymlaen. Bydd hon yn ffordd newydd a chydweithredol o gyflawni canlyniadau cymunedol ledled Cymru. Bydd y prosiect yn dechrau yng Ngogledd Cymru. Rydym yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu model i roi hyn ar waith.

Swyddog Cyfrifo:

S Powell
9 Gorffennaf 2018

Adroddiad Tâl a Staff

Mae gan Chwaraeon Cymru ystod helaeth o bolisiau sy'n adlewyrchu'r ddeddfwriaeth gyfredol ac mae'n anelu at sicrhau cynnal a chymell. Adolygir y polisiau hyn yn rheolaidd gan gynnwys y staff drwy gytundeb cydnabod gydag Undeb y Gwasanaethau Cyhoeddus a Masnachol (PCS). Mae'r holl bolisiau'n cael eu gwirio o ran cydraddoldeb cyn cael eu gweithredu. Mae Chwaraeon Cymru wedi ymrwmo i bolisi o gyfle cyfartal yn ei arferion cyflogaeth. Yn benodol, mae Chwaraeon Cymru'n ceisio sicrhau nad oes unrhyw ddarpar gyflogai neu gyflogai presennol yn cael ei drin yn llai ffafriol ar sail oedran, anabledd, tarddiad ethnig neu genedlaethol, rhyw, statws priodasol neu fel rhiant, cenedligrwydd, cred wleidyddol, hil, crefydd neu gyfeiriadedd rhywiol. Hefyd rydym yn cadw at y 'Safon Cydraddoldeb ar gyfer Chwaraeon' a'r cynlluniau 'Positif am Anabledd'.

Ar hyn o bryd mae Chwaraeon Cymru'n defnyddio'r un strwythur graddio â Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, nid yw'r strwythur hwn yn cydnabod yn addas bellach anghenion a nodweddion gwahanol swyddogaethau Chwaraeon Cymru. Hefyd, mae Chwaraeon Cymru'n gweithredu nifer o lwfansau i wneud iawn am broblemau gyda'n strwythur tâl, sydd wedi arwain at anghydraddoldeb ac annhegwch eang.

Yn ystod 2017/18, sefydlwyd grŵp Llywio Prosiect ffurfiol yn cynnwys cyflogeion o'r adrannau Adnoddau Dynol a Chyllid, a hefyd cynrychiolwyr o'r PCS, ar lefel leol a changen. Hefyd roedd cynrychiolydd o ACAS yn rhan o'r tîm ffurfiol i

ddarparu cyngor a chyfarwyddyd. Cadeiriodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol y grŵp.

Yng ngoleuni'r uchod, mae Chwaraeon Cymru'n cynnig gweithredu strwythur tâl a gradd newydd yn ystod 2018/19 i roi sylw i'r materion hyn. Yn unol â Dogfen Fframwaith Chwaraeon Cymru gyda Llywodraeth Cymru, bydd y strwythur newydd yn gofyn am gymeradwyaeth Weinidogol.

Mae Chwaraeon Cymru'n gweithio drwy gydol y broses mewn cydweithrediad â'n Hundeb cydnabyddedig, Gwasanaethau Cyhoeddus ac Ariannol (PCS) i ddyfeisio strwythur graddio a graddfeydd cyflog newydd ac adolygu lwfansau. Mae'r prosiect yn parhau ar hyn o bryd.

Buddsoddi yn ein Pobl

Mae gan Chwaraeon Cymru statws "Buddsoddwyr mewn Pobl" ac mae ei bolisiau adnoddau dynol yn adlewyrchu arfer gorau fel rhan o'i ymrwymadau fel sefydliad dysgu. Yn ystod 2015/16, enillodd Chwaraeon Cymru safon Aur "Buddsoddwyr mewn Pobl". Mae'r safon yn edrych ar arferion a chanlyniadau'r sefydliad o dan dri phennawd perfformiad: arwain, cefnogi a gwella. Mae'r tri maes yma'n edrych ar ddiwylliant, sgiliau arwain, ymgysylltu a datblygu staff, gyda'r cyfan yn cyfrannu at wneud Chwaraeon Cymru'n sefydliad perfformiad uchel. Bydd Chwaraeon Cymru'n cael ailasesiad ar 28ain Mai 2018.

Data Absenoldeb Salwch

Mae data salwch cyflogeion y sefydliad cyfan ar gyfer 2017/18 (2016/17) fel a ganlyn:

Cyfanswm y Dyddiau a Gollwyd	Cyfanswm y Cyflogeion (Cyferth ag Amser Llawn)	Cyfanswm y Dyddiau o Salwch a Gollwyd y Pen
906.5 (909)	145.89 (148.53)	6.21 (6.12)

Y gyfradd absenoldeb gyffredinol ar gyfer 2017/18 yw 2.81%. Mae hwn yn gynnydd bychan ar gyfradd 2016/17 o 2.59%, ond dal yn cymharu â'r cyfraddau a gyhoeddwyd gan yr ONS (Swyddfa Ystadegau Gwladol) ar gyfer y sector cyhoeddus, sef 2.9%.

Yn ystod y cyfnod hwn mae 5 cyflogai wedi bod ar absenoldeb salwch tymor hir ac mae 4 o'r absenoldebau hyn wedi dod i ben yn awr ac, os yw hynny'n berthnasol, mae'r cyflogeion yn cael eu cefnogi i ddychwelyd i'r gwaith drwy gyfrwng rhaglenni gwaith wedi'u haddasu a darpariaeth iechyd galwedigaethol.

Fel rhan o ffocws parhaus ar reoli absenoldeb ac iechyd cyflogeion yn effeithiol, bydd polisi absenoldeb salwch Chwaraeon Cymru'n cael ei adolygu yn ystod 2018/19, gyda chefnogaeth gan yr Undeb Llafur cydnabyddedig (PCS). Eleni mae cyflogeion wedi elwa o fentrau â'u sylw ar les y meddwl. Yn ystod y flwyddyn sydd i ddod, bydd Chwaraeon Cymru'n parhau i gefnogi iechyd meddyliol a chorfforol ei gyflogeion drwy lofnodi Addewid Iechyd Meddwl Amser i Newid Cymru, cyfranogiad corfforaethol yn Hanner Marathon Caerdydd, a hefyd ailsefydlu grŵp llesiant trawsadrannol i weithio i gefnogi strategaeth llesiant Chwaraeon Cymru.

Cynllun Pensiwn

Mae Chwaraeon Cymru'n gweithredu dau gynllun pensiwn ar gyfer ei staff. Mae'r rhan fwyaf o'r staff yn aelodau o Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg. Mae'r Gronfa'n gynllun pendant sy'n darparu buddiannau'n seiliedig ar Enillion Ailbriso Cyfartalog Gyrfaol. Mae asedau'r Gronfa'n cael eu cadw ar wahân i rai Chwaraeon Cymru. Bydd unrhyw bensiwn a gronnwyd cyn mis Ebrill 2008 yn cael ei gyfrif ar gyfradd o 1/80fed gyda chyfandaliad o deirgwaith y pensiwn. Caiff pensiwn sydd wedi cronni o 1 Ebrill 2008 ymlaen ei gyfrif ar gyfradd o 1/60ain a cheir opsiwn i gymryd cyfandaliad ychwanegol yn gyfnewid am bensiwn. Mae pensiwn sydd wedi cronni ers 1 Ebrill 2014 yn cael ei gyfrif ar gyfradd o 1/49ain gydag opsiwn i gymryd cyfandaliad ychwanegol yn gyfnewid am bensiwn. Mae cyfraniadau'r cyflogeion rhwng 5.5% a 10.5% yn seiliedig ar raddfa cyflog neu rhwng 2.75% a 5.25% os bydd y cyflogai'n dewis y cynllun pensiwn 50/50. Mae manylion pellach i'w gweld yn nodyn 1.6 a nodyn 17 y datganiadau ariannol.

Hefyd mae Chwaraeon Cymru'n gweithredu cynllun pensiwn Cyfraniad Pendant gyda Scottish Widows, gyda Chwaraeon Cymru'n cyfrannu 6.5% a'r cyflogeion yn cyfrannu 1.5%.

Polisi Tâl

Yn unol â Phennod 5 y Llawlyfr Cofnodion Ariannol, mae'n ofynnol i Chwaraeon Cymru ddatgelu'r canlynol mewn perthynas â thâl yn ystod y flwyddyn am Aelodau'r Cyngor a'r uwch staff sydd â chyfrifoldebau am redeg adrannau llunio polisiâu. Mae canllawiau'r Trysorlys yn datgan ei bod yn ofynnol i'r datganiadau ariannol ddatgelu gwerth trosglwyddo cyfatebol i arian parod y pensiynau ar gyfer Aelodau ac uwch staff Chwaraeon Cymru.

Telir i'r Cadeirydd, yr Is Gadeirydd ac Aelodau Chwaraeon Cymru yn unol â pholisi "Tâl a chostau Cadeiryddion ac Aelodau Cyrff Rheoli a Noddir gan y Cynulliad a Chyrff y GIG" Llywodraeth Cymru.

Mae'r Pwyllgor Tâl, sy'n cynnwys Cadeirydd Chwaraeon Cymru, yr Is Gadeirydd a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg, a gefnogir gan gyflogai dirprwyedig Chwaraeon Cymru, yn cyfarfod i gytuno ar ddyfarniad tâl ar gyfer y staff i gyd, drwy gyfrwng proses cylch cyflog Llywodraeth Cymru. Cymeradwyir yr holl newidiadau i gyflog y Prif Weithredwr gan y Pwyllgor Tâl.

Contractau Gwasanaeth

Cyflogir uwch staff Chwaraeon Cymru ar delerau ac amodau sy'n eithaf tebyg i delerau ac amodau Llywodraeth Cymru.

Penodir Aelodau Chwaraeon Cymru gan Weinidogion Cymru ar contract tair blynedd ac efallai y byddant yn cael eu hailbenodi am gyfnod o dair blynedd arall. Mae gan y Cadeirydd hawl i gael cyfradd ddyddiol o £337 ac mae'n cael contract i weithio tua deuddydd yr wythnos. Telir cyfradd ddyddiol o £311 i'r Is Gadeirydd ac mae'n cael contract i weithio tua thridiau y mis.

Cyfnod Rhybudd

Mae gan y Prif Weithredwr hawl i rybudd o bedwar mis gan Chwaraeon Cymru os terfynir y contract ac mae gan weddill yr uwch staff hawl i rybudd o dri mis o derfynu'r contract.

Cyflog y Prif Swyddog Gweithredol

Cyflog

Mae "cyflog" yn cynnwys cyflog crynswth, lwfansau a bonws perfformiad, os yw hynny'n berthnasol. Yn ystod y flwyddyn, cafodd y Prif Weithredwr gyflog crynswth o £96,000 (2016/17 £94,500). Nid oes unrhyw aelod o staff yn gymwys am daliad bonws.

Mae cyfran o gostau cyflog yr Uwch Reolwyr yn cael ei neilltuo i'r loteri.

Manteision mewn Nwyddau neu Gynnyrch

Nid oes unrhyw fanteision mewn nwyddau neu gynnyrch.

Hawliadau Pensiwn a Chyflog

Mae'r adrannau canlynol yn cyflwyno manylion am gyflog a phensiwn uwch reolwyr Chwaraeon Cymru. Gwelir manylion am y dyddiadau dechrau/gadael yn y tabl Buddiannau Pensiwn ar dudalen 52. Mae'r wybodaeth hon wedi'i harchwilio.

Nifer y Staff a Chostau Cysylltiedig (Yn Dibynnu ar Archwiliad)

Mae'r ffigurau costau staff a ddangosir yn y Cyfrif Gwariant Net yn ddyraniad o'r costau a achoswyd gan Chwaraeon Cymru ac maent yn seiliedig ar y canlynol:

	Nifer y staff cyfwerth ag amser llawn cysylltiedig ar gyfartaledd		2017/2018	2016/2017
	2017/18	2016/17	£'000	£'000
Costau cyflog crynswth				
Cadeirydd L Conway / P Thomas (gweler y nodyn isod *)			-	18
Prif Weithredwr S Powell	0.25	0.25	24	24
Staff Eraill	40.07	39.85	2,102	1,991
			<u>2,126</u>	<u>2,033</u>
Cyflogau			1,570	1,544
Costau Nawdd Cymdeithasol			158	155
Costau Pensiwn eraill			528	428
Addasiadau IAS19			(130)	(94)
			<u>2,126</u>	<u>2,033</u>
Dadansoddir costau'r staff ymhellach, fel a ganlyn				
			2017/2018	2016/2017
			£'000	£'000
Gweinyddu			940	1,009
Cefnogaeth Gwyddoniaeth Chwaraeon i Athletwyr			1,186	1,024
			<u>2,126</u>	<u>2,033</u>

* Mae nifer y staff a gyflogir ar gyfartaledd i gyd yn staff contract parhaol. Penodir y Cadeirydd i weithio deuddydd yr wythnos ac mae'n treulio 50 y cant o'r amser hwnnw ar weithgareddau'r loteri. Dewisodd L Conway i beidio â chymryd cyflog tra mae yn rôl y Cadeirydd.

Tâl (yn dibynnu ar archwiliad)

Enw	Teitl	% a Neilltuwyd i'r Loteri	Cyflog £000	Budd Pensiwn i'r £000 agosaf	Cyfanswm £000
		2017/18 (2016/17)	2017/18 (2016/17)	2017/18 (2016/17)	2017/18 (2016/17)
Mr Lawrence Conway ¹	Cadeirydd	-	-	-	-
Ms Pippa Britton ⁵	Is Gadeirydd	(50%)	5 - 10	-	5 - 10
Dr Paul Thomas ²	Cadeirydd	(50%)	(40 - 45)	-	(40 - 45)
Mrs Adele Baumgardt ²	Is Gadeirydd	(50%)	(15 - 20)	-	(15 - 20)
Ms Sarah Powell	Prif Weithredwr	25% (25%)	95 - 100 (90 - 95)	26,000 (28,000)	120 - 125 (120 - 125)
Mr Graham Williams	Cyfarwyddwr Corfforaethol	25% (25%)	55 - 60 (55 - 60)	4,000 (29,000)	60 - 65 (85 - 90)
Mr Brian Davies	Cyfarwyddwr Corfforaethol	80% (80%)	55 - 60 (55 - 60)	21,000 (25,000)	80 - 85 (80 - 85)
Mr Jonathan Davies ³	Cyfarwyddwr Corfforaethol	50% (50%)	20 - 25 (55 - 60)	6,000 (18,000)	25 - 30 (75 - 80)
Mr Peter Curran	Cyfarwyddwr Corfforaethol	25% (25%)	60 - 65 (60 - 65)	19,000 (20,000)	80 - 85 (80 - 85)
Mr Malcolm Zapple	Rheolwr Canolfan Genedlaethol Chwaraeon Cymru	0% (0%)	60 - 65 (60 - 65)	7,000 (33,000)	65 - 70 (90 - 95)
Mr Steven Morgan	Rheolwr Canolfan Chwaraeon Dŵr Plas Menai	0% (0%)	50 - 55 (50 - 55)	81,000 (16,000)	130 - 135 (65 - 70)
Yr Athro John Baylis ⁴	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	0 - 5 (5 - 10)	-	0 - 5 (5 - 10)
Mr Simon Pirotte ⁴	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	0 - 5 (5 - 10)	-	0 - 5 (5 - 10)
Ms Johanna Sheppard ⁶	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	5 - 10 (5 - 10)	-	5 - 10 (5 - 10)
Ms Julia Longville ⁷	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	5 - 10 (5 - 10)	-	5 - 10 (5 - 10)
Mr Peter King	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	5 - 10 (5 - 10)	-	5 - 10 (5 - 10)
Ms Amanda Bennett ⁴	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	0 - 5 (5 - 10)	-	0 - 5 (5 - 10)
Ms Sama Small (Wafa gynt)	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	5 - 10 (5 - 10)	-	5 - 10 (5 - 10)
Mr Andrew Lycett ⁴	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	0 - 5 (5 - 10)	-	0 - 5 (5 - 10)
Mr Richard Parks	Aelod o'r Cyngor	50% (50%)	5 - 10 (5 - 10)	-	5 - 10 (5 - 10)
Mr Ashok Ahir ⁵	Aelod o'r Cyngor	50%	0 - 5	-	0 - 5
Mr Ian Bancroft ⁵	Aelod o'r Cyngor	50%	0 - 5	-	0 - 5
Mr Christian Malcolm ⁵	Aelod o'r Cyngor	50%	0 - 5	-	0 - 5
Ms Alison Thorne ⁵	Aelod o'r Cyngor	50%	0 - 5	-	0 - 5

¹Lawrence Conway wedi dewis peidio â chymryd cyflog tra mae yn ei rôl fel Cadeirydd²Terfynwyd 29ain Mawrth 2017³Gadawodd 4ydd Awst 2017⁴Ymddeolodd 31ain Awst 2017⁵Penodwyd 1af Hydref 201⁶Ar Absenoldeb Mamolaeth o 1af Ionawr 2018. Wedi dewis peidio â chymryd cyflog pan oedd ar Absenoldeb Mamolaeth.⁷Is Gadeirydd rhwng 17eg Ebrill a 30ain Medi 2017

Mae'r Adroddiad Tâl yn datgan yn awr bod rhaid i Ffigur Cyfanswm Sengl ar gyfer Tâl gael ei ddangos. Mae'r tabl uchod yn debyg i'r un a ddefnyddid yn flaenorol ac mae'n dal i ddangos y cyflog a delir mewn bandiau. Caiff y ffigur budd pensiwn sy'n cyfrannu at y ffigur cyfanswm sengl ei gyfrif mewn ffordd newydd, fel a ganlyn:

(gwir gynnydd mewn pensiwn* x 20) + (gwir gynnydd mewn cyfandaliad*) - (cyfraniadau gan y cyflogai)

*ac eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd/gostyngiad oherwydd trosglwyddo hawliau pensiwn

Nid yw'r ffigur budd pensiwn yn swm sydd wedi cael ei dalu i'r cyflogai gan Chwaraeon Cymru yn ystod y flwyddyn. Mae'n fudd yn y dyfodol i'r cyflogai a dylanwedir arno gan sawl ffactor gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, newidiadau mewn cyflog ac unrhyw gyfraniadau ychwanegol a wneir gan y cyflogai.

Buddiannau Pensiwn yr Uwch Reolwyr (yn dibynnu ar archwiliad)

Enw	Gwir gynnydd mewn Pensiwn (a chyfandaliad) yn 65 oed ar gyfer 2017/18	Cyfanswm y pensiwn wedi cronni yn 65 oed ar 31 Mawrth 2018	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31 Mawrth 2018	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31 Mawrth 2017	Gwir Gynnydd/ (Gostyngiad) Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod yn y Flwyddyn
	£000	£000	£000	£000	£000
Ms Sarah Powell Prif Weithredwr	0.0 – 2.5 (-0.0 – 2.5)	25 – 30 (35 – 40)	381	347	23
Mr Peter Curran Cyfarwyddwr Corfforaethol	0.0 – 2.5 (0.0 – 2.5)	0 – 5 (0 – 5)	50	33	11
Mr Steven Morgan Rheolwr Canolfan Chwaraeon Dŵr Plas Menai	2.5 – 5.0 (0.0 – 2.5)	5 – 10 (0 – 5)	68	20	44**
Mr Malcolm Zapple Rheolwr Canolfan Genedlaethol Chwaraeon Cymru	0.0 – 2.5 (-0.0 – 2.5)	25 – 30 (45 – 50)	497	470	22
Mr Brian Davies Cyfarwyddwr Corfforaethol	0.0 – 2.5 (0.0 – 2.5)	10 – 15 (0 – 5)	162	140	17
Mr Jonathan Davies* Cyfarwyddwr Corfforaethol	0.0 – 2.5 (0.0 – 2.5)	0 – 5 (0 – 5)	42	36	4
Mr Graham Williams Cyfarwyddwr Corfforaethol	0.0 – 2.5 (-0.0 – 2.5)	20 – 25 (30 – 35)	320	303	12

*Gadawodd Jonathan Davies ar 4ydd Awst 2017.

**Cyfunwyd pensiwn preifat yn ystod y flwyddyn

Y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yw gwerth cyfalaf buddiannau'r gronfa pensiwn a gronwyd gan aelod ar adeg benodol ac a aseswyd yn actwaraidd. Y buddiannau a brisir yw'r buddiannau sydd wedi'u cronni gan yr aelodau ac unrhyw pensiwn wrth gefn i gymar sy'n daladwy o'r cynllun. Mae'r Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod yn daliad a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn er mwyn sicrhau buddiannau pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan mae aelodau'n gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau sydd wedi cronni yn eu cynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn berthnasol i'r buddiannau sydd wedi cronni gan yr unigolyn o ganlyniad i aelodaeth lawn o'r cynllun pensiwn, nid dim ond eu gwasanaeth mewn swydd uwch, y mae datgeliad yn berthnasol iddi.

Mae'r ffigurau'n cynnwys gwerth unrhyw fuddiannau pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r unigolyn wedi'i drosglwyddo i gynllun pensiwn Chwaraeon Cymru. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddiannau pensiwn ychwanegol sydd wedi cronni i'r aelod o ganlyniad i brynu buddiannau pensiwn ychwanegol ar ei gost ei hun. Cyfrifir Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod oddi mewn i'r canllawiau a'r fframwaith a ragnodir gan y Sefydliad a'r Fframwaith Actwariau ac nid ydynt yn ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosib mewn buddiannau o ganlyniad i Dreth Lwfans Oes Gyfan, a all fod yn ddyledus pan dynnir buddiannau pensiwn o'r cynllun.

Gwir Gynnydd mewn Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod

Mae hwn yn adlewyrchu'r cynnydd yn y Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian Parod a gyllidir gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd yn y pensiwn sydd wedi cronni oherwydd chwyddiant na chyfraniadau a delir gan y cyflogai (gan gynnwys

gwerth unrhyw fuddiannau a drosglwyddir o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau priso'r farchnad gyffredinol ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Datgeliadau Cyflog Teg (yn dibynnu ar archwiliad)

Mae'n ofynnol i gyrff sy'n adrodd yn ôl ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n cael y tâl mwyaf yn eu sefydliad a thâl canolrifol gweithlu'r sefydliad.

	2017-18	2016-17
Band Cyfanswm Tâl y Cyfarwyddwr sy'n cael y Tâl Mwyaf (£ '000)	95 - 100	90 - 95
Cyfanswm Tâl Canolrifol	28,496	26,400
Cymhareb	3.4	3.5

Cafodd y gymhareb ei chyfrif gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

1. Dim ond cyflogau'r staff a delir drwy'r gyflogres sydd wedi cael eu defnyddio (ac eithrio staff asiantaeth, gan nad ydynt yn sylfaenol),
2. Nid yw'r ffigurau wedi cael eu haddasu i adlewyrchu unrhyw gyfran i gyfrifon y Loteri h.y. mae'r costau'n adlewyrchu'r holl staff a gyflogir gan Gyngor Chwaraeon Cymru ac a brosesir drwy'r gyflogres.

Mae cyfanswm y tâl yn cynnwys cyflog ond yn eithrio taliadau diswyddo. Nid yw'n cynnwys cyfraniadau pensiwn cyflogwyr a gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod y pensiwnau. Roedd gostyngiad yn y gymhareb ganolrifol o 0.1%. Y rheswm am hyn oedd dyfarniad tâl yn ystod 2017/18 a welodd gynnydd canran uwch ar gyfer staff ar gyflogau is.

Amrywiodd y tâl o £16,3000 i £96,000 (amrywiodd tâl 2016/17 o £16,000 i £94,500).

Polisi Treth ar gyfer y Rhai a Benodir Oddi ar y Gyflogres

Ar 31 Mawrth 2018, roedd 5 trefniant a oedd wedi bodoli (2016/17, 5 trefniant, ailddatganwyd). O blith y rhain mae 4 trefniant wedi bod yn eu lle am 4 blynedd neu fwy ac 1 trefniant wedi bod yn ei le am rhwng 2 a 3 blynedd. Mae pob trefniant wedi'i asesu fel trefniant heb ei ddal gan IR35. Mae Chwaraeon Cymru'n fodlon bod sicrwydd wedi'i geisio i gadarnhau bod unigolion wedi gwneud trefniadau priodol i dalu treth. Nid oes yr un unigolyn yn aelod o'r Bwrdd nac yn uwch swyddog gyda chyfrifoldeb ariannol sylweddol. Ni wnaed unrhyw wariant ar gostau ymgynghoriaeth.

Cyfansoddiad y Staff

Mae cyfansoddiad staff y cyfarwyddwyr corfforaethol yn 75% gwryw a 25% benyw. O blith y cyflogeion parhaol sy'n weddill mae 50% yn wrywod a 50% yn fenywod.

Swyddog Cyfrifo:

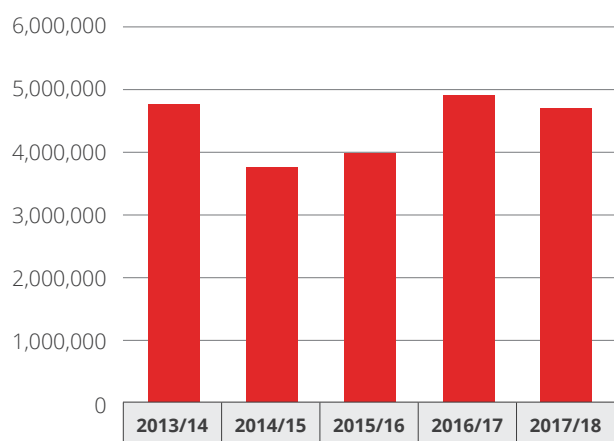
S Powell
9 Gorffennaf 2018

Atebolrwydd Seneddol ac Adroddiad Archwilio

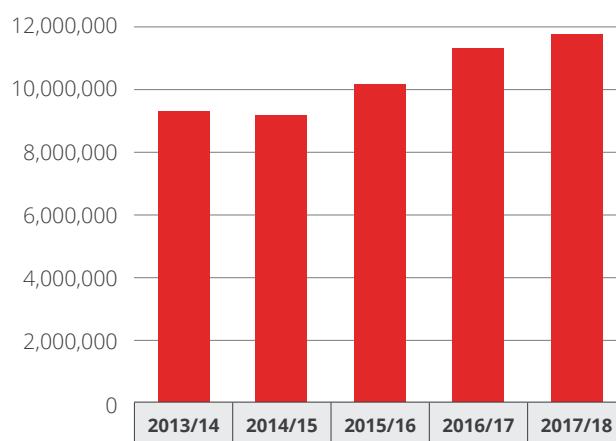
Atebolrwydd Wrth Gefn (yn dibynnu ar archwiliad) - Nid oes gan Chwaraeon Cymru unrhyw atebolrwydd wrth gefn.

Tueddiadau gwariant tymor hir – gwelir y tueddiadau yn ystod y pum mlynedd diwethaf isod:

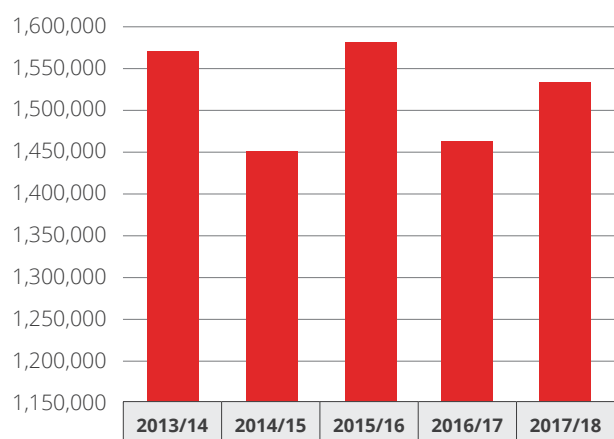
Grantiau Cyfalaf

Grantiau Refeniw

Costau Gweinyddu

Colledion, taliadau arbennig ac incwm sylfaenol (yn dibynnu ar archwiliad)

- Yn ystod 2017/18 ni wnaed unrhyw golledion, taliadau arbennig na rhoddion. Hefyd ni fu unrhyw ffioedd sylfaenol nac incwm ffioedd.

Swyddog Cyfrifo:

S Powell

9 Gorffennaf 2018

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr a'r Archwilydd Cyffredinol i'r Tai Seneddol ac i aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Barn ar y datganiadau ariannol

Yr wyf yn tystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018 o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993. Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys: y Datganiadau o Wariant Net Cynhwysfawr, y Sefyllfa Ariannol, Llif Arian, y Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr; a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifo arwyddocaol. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisiau cyfrifo sydd wedi'u datgan ynddynt. Rwyf hefyd wedi archwilio'r wybodaeth yn yr Adroddiad Atebolwydd a ddisgrifir yn yr adroddiad hwnnw fel gwybodaeth wedi'i harchwilio.

Yn fy marn i mae'r datganiadau ariannol:

- yn cyflwyno darlun cywir a theg o gyflwr materion Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru ar 31 Mawrth 2018 ac o'i wariant net ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- maent wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993 a chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol a gyhoeddwyd o dan y ddeddf honno.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob cyswllt sylfaenol, mae'r gwariant a'r incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi cael eu defnyddio at y pwrpas y'u bwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol sydd wedi'u cofnodi yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Rwyf wedi cynnal fy archwiliad yn unol â Safonau Rhyngwladol ar gyfer Archwilio (ISAs) (y DU) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn yr adran cyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol yn fy nhystysgrif. Mae'r safonau hynny'n datgan ei bod yn ofynnol i mi a fy staff gydymffurfio â Safon Foesegol Adolygedig 2016 y Cyngor Adroddiadau Ariannol. Rwyf yn annibynnol ar Gyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i fy archwiliad ar y datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Rwyf yn credu bod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i sicrhau'n ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn.

Priod gyfrifoldebau'r Bwrdd, y Swyddog Cyfrifo a'r Archwilydd

Fel yr eglurwyd yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau Cyngor Chwaraeon Cymru a'r Prif Weithredwr, mae Cyngor Chwaraeon Cymru a'r Swyddog Cyfrifo'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn cyflwyno darlun cywir a theg.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd yn ôl ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993.

Mae archwiliad yn cynnwys sicrhau tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol, sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol yn rhydd o unrhyw gamddatganiadau sylfaenol, boed yn cael eu hachosi gan dwyll neu gamgymeriad. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (y DU) bob amser yn canfod camddatganiad sylfaenol pan mae'n bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad a chânt eu hystyried yn sylfaenol os gellir disgwyl iddynt yn rhesymol, yn unigol neu gyda'i gilydd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o archwiliad yn unol ag ISAs (y DU), rwyf yn ymarfer barn broffesiynol ac yn cynnal amheuaeth broffesiynol drwy gydol yr archwiliad. Rwyf hefyd yn gwneud y canlynol:

- adnabod ac asesu risgiau camddatganiadau sylfaenol y datganiadau ariannol, boed oherwydd twyll neu gamgymeriad, cynllunio a gweithredu gweithdrefnau archwilio sy'n ymateb i'r risgiau hynny, a sicrhau tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail ar gyfer fy marn. Mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad sylfaenol o ganlyniad i dwyll yn uwch nag ar gyfer camddatganiad sylfaenol o ganlyniad i gamgymeriad, oherwydd gall twyll gynnwys cydgynllwynio, ffugio, hepgoriadau bwriadol, camgynrychiolaeth neu anwybyddu rheolaeth fewnol.
- sicrhau dealltwriaeth o'r rheolaeth fewnol sy'n berthnasol i'r archwiliad er mwyn cynllunio gweithdrefnau sy'n briodol i'r amgylchiadau, ond nid at ddiben mynegi barn ar effeithiolrwydd rheolaeth fewnol Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru.

- gwerthuso priodolrwydd y polisiau cyfrifo a pha mor rhesymol yw'r amcangyfrifon cyfrifo a'r datgeliadau cysylltiedig a wneir gan y rheolwyr.
- llunio casgliad ynghylch priodolrwydd defnydd y rheolwyr o'r sail busnes gweithredol ar gyfer cyfrifo, yn seiliedig ar y dystiolaeth a sicrheir yn yr archwiliad, ac a oes ansicrwydd sylfaenol yn bodoli mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a all greu amheuaeth sylweddol ynghylch Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru i barhau fel busnes gweithredol. Os dof i'r casgliad bod ansicrwydd sylfaenol yn bodoli, mae'n ofynnol i mi dynnu sylw yn fy adroddiad fel archwilydd at y datgeliadau cysylltiedig yn y datganiadau ariannol neu, os yw datgeliadau o'r fath yn annigonol, addasu fy marn. Seilir fy nghasgliadau ar y dystiolaeth archwilio a sicrheir hyd at ddyddiad fy adroddiad fel archwilydd. Fodd bynnag, gall digwyddiadau neu amodau yn y dyfodol achosi i endid roi'r gorau i barhau fel busnes gweithredol.
- gwerthuso cyflwyniad, strwythur a chynnwys cyffredinol y datganiadau ariannol, gan gynnwys y datgeliadau, a pha un ai yw'r datganiadau ariannol yn cynrychioli'r trafodion a'r digwyddiadau sylfaenol mewn ffordd sy'n sicrhau cyflwyniad teg.
- rwyf yn cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad ac unrhyw ganfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol y dof ar eu traws yn ystod fy archwiliad.

Hefyd mae'n ofynnol i mi sicrhau digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol bod yr incwm a'r gwariant sydd wedi'u cofnodi yn y datganiadau ariannol wedi cael eu defnyddio at y pwrpas y'u bwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu

Gwybodaeth arall

Mae'r Cyngor a'r Swyddog Cyfrifo'n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr Adroddiad Blynyddol, ar wahân i'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd a ddisgrifir yn yr adroddiad hwnnw fel wedi'u harchwilio, y datganiadau ariannol a fy adroddiad archwilio i ar y rheiny. Nid yw fy marn i ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac nid wyf yn mynegi unrhyw ffurf ar gasgliad sicrwydd mewn perthynas â hi. Mewn perthynas â fy archwiliad ar y datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall a, thrwy wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylfaenol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gefais wrth gynnal yr archwiliad neu'n ymddangos wedi'i chamddatgan fel arall. Os dof i'r casgliad, yn seiliedig ar y gwaith rwyf wedi'i wneud, bod unrhyw gamddatganiadau sylfaenol yn gysylltiedig â'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi roi gwybod am hynny. Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd yn ôl yn y cyswllt hwn.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sydd i gael eu harchwilio wedi cael eu paratoi'n briodol, yn unol â chyfarwyddiadau'r Ysgrifennydd Gwladol, a wnaed o dan Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc. 1993; ac
- mae'r wybodaeth sydd wedi'i rhoi yn yr Adroddiad Perfformiad a'r Adroddiad Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i adrodd arno yng nghyswllt y materion canlynol, yr wyf yn adrodd arnynt i chi os yw'r canlynol, yn fy marn i, yn wir:

- nid oes cofnodion cyfrifo digonol wedi cael eu cadw ac nid oes ffurflenni digonol ar gyfer fy archwiliad wedi cael eu derbyn o ganghennau na fu fy staff yn ymweld â hwy; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol a'r rhannau o'r Adroddiad Atebolrwydd sydd i gael eu harchwilio'n cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifo; neu
- nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r holl esboniadau y mae arnaf eu hangen ar gyfer fy archwiliad; neu
- nid yw Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2017/18 yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys EM.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw arsylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Syr Amys C E Morse

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
Llundain
SW1W 9SP

Dyddiad

Cyfrifoldeb y Swyddog Cyfrifo yw cynnal gwefan Cyngor Chwaraeon Cymru a gwarchod ei hintegriti. Nid yw'r gwaith a wneir gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac, yn unol â hynny, nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau sydd wedi digwydd o bosib i'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno i ddechrau ar y wefan.

**Cyngor Chwaraeon Cymru – Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr
Cyfrif Dosbarthu'r Loteri**
ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018

		2017/18	2016/17
	Nodyn	£'000	£'000
Gwariant			
Ymrwymadau grant a wnaed yn ystod y flwyddyn	3	14,412	14,607
Llai ymrwymadau a ddaeth i ben neu a ddiddymwyd	3	(325)	(142)
Costau Staff	7	2,126	2,033
Dibrisiant	9	46	46
Costau gweithredu eraill	8	362	285
Cyfanswm Gwariant		16,621	16,829
Incwm Crynswth			
Elw o Gronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	11	(14,752)	(14,695)
Enillion buddsoddi o Gronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	11	(43)	(48)
Adfer grantiau		(86)	(16)
Incwm Arall	8	(203)	(482)
Cyfanswm Incwm		(15,084)	(15,241)
Gwariant Net o Weithgareddau		1,537	1,588
Incwm/Gwariant Cynhwysfawr Arall			
Colled/(Enillion) ar ailwerthuso buddsoddiadau		-	-
Cronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol		-	-
Cost cyllid pensiwn	18	74	82
Colled Actwaraidd ar Bensiwn	18	286	655
		360	737
Gwariant Net cyn llog a threthiant		1,897	2,325
Llog derbyniadwy		(1)	(1)
Gwariant Net cyn trethiant		1,896	2,324
Trethiant taladwy	6	-	-
Gwariant Net ar ôl trethiant		1,896	2,324
Cyfanswm y Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018			
		1,896	2,324
Balans ar 1 Ebrill		(13,870)	(16,194)
Balans ar 31 Mawrth		(11,974)	(13,870)

Mae'r holl enillion a'r colledion cydnabyddedig wedi cael eu cyfrif ar sail y gost hanesyddol ac wedi'u hadlewyrchu yn y datganiad uchod. Mae'r holl weithgareddau'n parhau heb brynu na gwaredu eitemau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 63 i 79 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cyngor Chwaraeon Cymru – Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Datganiad o Sefyllfa Ariannol fel ar 31 Mawrth 2018

		Ar 31 Mawrth 2018	Ar 31 Mawrth 2017
	Nodiadau	£'000	£'000
Asedau Anghyfredol			
Eiddo, peiriannau ac offer	9	194	210
Asedau Cyfredol			
Masnach derbyniadwy ac asedau cyfredol eraill	10	155	107
Buddsoddiadau - balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	11	15,541	18,083
Arian parod a chyfwerth ag arian parod	13	573	1,096
Cyfanswm yr Asedau Cyfredol		16,269	19,286
Cyfanswm yr Asedau		16,463	19,496
Atebolrwydd Cyfredol			
Croniadau grant	3	(580)	(1,703)
Atebolrwydd cyfredol arall	12	(729)	(813)
Cyfanswm yr Atebolrwydd Cyfredol		(1,309)	(2,516)
Asedau Anghyfredol ac Asedau Cyfredol Net		15,154	16,980
Atebolrwydd Anghyfredol			
Croniadau grant	3	(6)	(166)
Atebolrwydd Pensiwn	18	(3,174)	(2,944)
		(3,180)	(3,110)
Asedau llai Atebolrwydd		11,974	13,870
Cronfeydd:			
Cronfa Incwm a Gwariant		15,148	16,814
Cronfa Pensiwn	18	(3,174)	(2,944)
		11,974	13,870

Mae'r nodiadau ar dudalennau 63 i 79 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan y Bwrdd a'u llofnodi ar ei ran gan:

Swyddog Cyfrifo:

S Powell

9 Gorffennaf 2018

Datganiad o Lif Arian Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018

		2017/18	2016/17
	Nodyn	£'000	£'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu			
Cyfanswm Cynhwysfawr (Gwariant)		(1,896)	(2,324)
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn dyledwyr	10	(81)	3
(Gostyngiad) mewn credydwyr	3,12	(1,367)	(893)
Gostyngiad yn y balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	11	2,542	3,583
Llog a dderbyniwyd		(1)	(1)
Dibrisiant offer a pheiriannau	9	46	46
Cost pensiwn	18	230	642
Mewnlif/(all-lif) arian net o weithgareddau gweithredu		(527)	1,056
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Llog a dderbyniwyd		1	1
Llif arian o weithgareddau cyllido			
Prynu eiddo, peiriannau ac offer	9	(30)	(71)
Ad-daliadau benthyciadau	10	33	33
Trethiant			
Treth gorfforaeth a dalwyd		-	-
Mewnlif/(all-lif) arian net ar gyfer y flwyddyn	13	(523)	1,019
Gostyngiad net mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn ystod y flwyddyn			
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r cyfnod		1,096	77
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y cyfnod		573	1096
		(523)	1,019

Mae'r nodiadau ar dudalennau 63 i 79 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr ar gyfer Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Cyngor Chwaraeon Cymru ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018

	Balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol	Balans yn CChC	Cronfa Pensiwn	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill 2016	21,666	(3,170)	(2,302)	16,194
Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr 2016/17				
Incwm o'r Loteri Genedlaethol	14,695	-	-	14,695
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn gan Chwaraeon Cymru (18,300)		18,300	-	-
Adenillion buddsoddi	48	1	-	49
Incwm Gweithredu Arall	-	482	-	482
Adfer grantiau	-	16	-	16
Gwariant yn ystod y flwyddyn	(26)	(16,898)	-	(16,924)
Cost Pensiwn	-	-	(642)	(642)
Balans ar 31 Mawrth 2017	18,083	(1,269)	(2,944)	13,870
Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr 2017/18				
Incwm o'r Loteri Genedlaethol	14,752	-	-	14,752
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn gan Chwaraeon Cymru (17,300)		17,300	-	-
Adenillion buddsoddi	42	1	-	43
Incwm Gweithredu Arall	-	203	-	203
Adfer grantiau	-	86	-	86
Gwariant yn ystod y flwyddyn	(36)	(16,714)	-	(16,750)
Cost Pensiwn	-	-	(230)	(230)
Balans ar 31 Mawrth 2018	15,541	(393)	(3,174)	11,974

Mae'r nodiadau ar dudalennau 63 i 79 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cyngor Chwaraeon Cymru – Cyfrif Dosbarthu'r Loteri Nodiadau ar y Cyfrifon ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018

1. Polisiâu Cyfrifo

1.1 Sail y Cyfrifo

Mae'r cyfrifon wedi cael eu paratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol, a addaswyd drwy brisio Eiddo, Peiriannau ac Offer drwy gyfeirio at gostau cyfredol, yn unol â'r cyfarwyddiadau gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, gyda chaniatâd y Trysorlys, yn unol ag Adran 35 o Ddeddf y Loteri Genedlaethol etc 1993 (fel y'i diwygiwyd). Gellir cael copi o'r cyfrifon ar gais drwy ysgrifennu at Gyngor Chwaraeon Cymru (Chwaraeon Cymru), Gerddi Sophia, Caerdydd, CF11 9SW. Heb gyfyngu ar yr wybodaeth a roddir, mae'r cyfrifon yn cael eu paratoi yn unol ag IFRS Llawlyfr Cofnodion Ariannol y Llywodraeth 2017/18 (FreM seiliedig ar IFRS) a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM.

Mae cyfrifon ar wahân wedi cael eu paratoi ar gyfer gweithgareddau a gyllidir gan gymorth grant, yn unol â'r cyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru. Nid yw'n ofynnol i'r cyfrif hwn gael ei gyfuno â chyfrifon Chwaraeon Cymru.

Mae'r cyfrifon wedi cael eu paratoi ar sail busnes gweithredol. Mae'n ofynnol i Chwaraeon Cymru roi cyfrif am ymrwymadau grant tymor hir sy'n dod yn ddyledus i'w talu yn y cyfnodau cyfrifo dilynol, a gyllidir gan elw'r loteri yn y dyfodol.

1.2 Incwm o Gronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol

Cyllidir gweithgareddau dosbarthu swyddogaeth Loteri Chwaraeon Cymru gan elw a neilltuir gan y Loteri Genedlaethol. Cedwir yr elw hwn mewn cronfa a weinyddir gan yr Adran dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, ac mae ar gael i'w dynnu i lawr i gyfrif banc Loteri Chwaraeon Cymru pan fo angen.

Mae'r balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol yn parhau o dan stiwardiaeth yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Er hynny, dangosir cyfran y balans o'r fath y gellir ei briodoli i Chwaraeon Cymru yn y cyfrifon yn unol â gwerth y farchnad ac, ar ddyddiad y Datganiad o Sefyllfa Ariannol, mae wedi cael ei ardystio gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon fel balans sydd ar gael ar gyfer ei ddsbarthu gan Chwaraeon Cymru yng nghyswllt ymrwymadau cyfredol ac yn y dyfodol.

Nid yw'r balans ar 31 Mawrth 2018 yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol wedi'i archwilio gan fod archwiliad y Gronfa'n anghyflawn. Bydd unrhyw addasiad a fydd yn codi o'r archwiliad yn cael ei adlewyrchu yng nghyfrifon 2018/19 ac nid oes disgwyl iddo fod yn sylweddol. Ni addaswyd balans agoriadol y gronfa ar gyfer 2016/17.

1.3 Eiddo, Peiriannau ac Offer

Mae Chwaraeon Cymru yn cyfalafu unrhyw eiddo, peiriannau ac offer gwerth mwy na £500 a ddefnyddir ar gyfer gweinyddu swyddogaeth y Loteri yn unig a chynhwysir yr offer yn y datganiad o'r sefyllfa ariannol ar sail cost hanesyddol llai darpariaeth ar gyfer dibrisiant. Ym marn Chwaraeon Cymru, nid oes unrhyw wahaniaeth sylfaenol rhwng y gost hanesyddol a gwerth llyfr net cost gyfredol yr asedau hyn.

1.4 Dibrisiant

Darperir dibrisiant ar sail llinell syth ar yr holl eiddo, peiriannau ac offer, gan ystyried amcangyfrif o'u hoes ddefnyddiol a'r gwerthoedd gweddillol a ragdybir. Mae oes yr ased at y pwrpas hwn fel a ganlyn ar gyfartaledd:

Offer - cyfrifiaduron	3 blynedd
Offer - Arall	3 - 10 mlynedd

Polisi Chwaraeon Cymru yw dibrisio asedau o'r mis ar ôl eu prynu.

1.5 Costau Pensiwn

Mae Chwaraeon Cymru'n gweithredu dau gynllun pensiwn ar gyfer ei staff. Mae'r rhan fwyaf o'r staff yn aelodau o Gronfa Bensiwn Caerdydd a Bro Morgannwg. Mae'r Gronfa'n gynllun pendant sy'n darparu buddiannau'n seiliedig ar Enillion Ailbriso Cyfartalog Gyrfaol. Mae asedau'r Gronfa'n cael eu cadw ar wahân i rai Chwaraeon Cymru. Cynllun pensiwn cyfraniad pendant gyda Scottish Widows yw'r llall. Dywed IAS 19 bod rhaid i ffigur sy'n cael ei gyfrif yn actwaraidd (cost gwasanaethu cyfredol a gorffennol) gael ei bennu i'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr er mwyn lledaenu cost pensiynau dros oes waith cyflogeion gyda Chwaraeon Cymru.

Neilltuir unrhyw asedau neu atebolrwydd pensiwn rhwng y Loteri a Chwaraeon Cymru yn seiliedig ar gyfradd hanesyddol y neilltuo ar gostau staff, gweler 1.6.1. Neilltuir taliadau diffyg y gronfa pensiwn ar sail yr un gyfran â'r dyraniad diffyg pensiwn i gyfrif y Loteri.

1.6 Dyrannu Costau

Cyfrifir dyraniadau costau'r staff a'r costau anuniongyrchol a drosglwyddir o Chwaraeon Cymru i gyfrif y Loteri ar y sail a ganlyn:

1.6.1

Mae costau'r staff yn cael eu neilltuo i'r Loteri yn unol â'r amser maent yn ei dreulio'n cyflawni gweithgareddau'r Loteri. Os yw'r staff yn cael eu datgan fel staff sy'n cael eu cyflogi 100% at bwrpas y Loteri, mae eu costau'n cael eu neilltuo'n llawn. Os yw staff yn gweithio, neu'n darparu gwasanaeth i gynlluniau loteri a thrysorlys, mae eu costau'n cael eu neilltuo'n unol â'r amser a dreulir ar waith y Loteri.

1.6.2

Mae costau heb fod yn gostau staff yn cael eu neilltuo naill ai ar sail yr arwynebedd llawr a ddefnyddir gan staff y Loteri neu, os nad oes data arwynebedd llawr ar gael neu os nad ydynt yn cael eu hystyried yn briodol, dyrennir costau'n seiliedig ar gyfanswm amser staff y Loteri, a fynegir fel canran o gyfanswm amser y staff.

1.6.3

Neilltuir tâl a chostau teithio Aelodau'r Cyngor ar sail 50/50.

1.7 Polisi ar gyfer Croniadau Grant

Mae dyfarniadau grant yn cael eu cyfrif fel gwariant yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr a nes eu bod yn cael eu talu, fel cronladau grant yn y Datganiad o Sefyllfa Ariannol os ydynt yn bodloni'r diffiniad o atebolrwydd, y manylir arno yn Nodyn 3.

Nid yw dyfarniadau grant y penderfynwyd yn eu cylch yn ffurfiol ac nad ydynt yn bodloni'r diffiniad o atebolrwydd yn cael eu cynnwys yn y gwariant ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr nac fel cronlad yn y Datganiad o Sefyllfa Ariannol. Er hynny, maent yn cael eu datgelu fel atebolrwydd grant wrth gefn yn y Nodiadau ar gyfer y Cyfrifon.

1.8 Incwm arall

Yn berthnasol i incwm a gynhyrchir gan UK Sport am ddefnyddio asedau a chyfleusterau Chwaraeon Cymru.

1.9 Defnydd o Amcangyfrifon a Phenderfyniadau

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn golygu bod rhaid i Chwaraeon Cymru wneud amcangyfrifon a rhagdybiaethau sy'n effeithio ar y defnydd o bolisiau a'r symiau yr adroddir amdanynt. Adolygir amcangyfrifon a phenderfyniadau'n barhaus. Cydnabyddir y diwygiadau i'r amcangyfrifon cyfrifo yn ystod y cyfnod pryd diwygir yr amcangyfrif ac mewn unrhyw gyfnod a effeithir yn y dyfodol.

Ceir gwybodaeth am feysydd amcangyfrif a phenderfyniadau allweddol arwyddocaol wrth ddefnyddio polisiau cyfrifo sy'n cael yr effaith fwyaf arwyddocaol ar y symiau a gydnabyddir yn y datganiadau ariannol yn y nodiadau canlynol:-

Nodyn 1.6.1 Mae costau staff yn cael eu neilltuo i'r Loteri yn unol â'r amser maent yn ei dreulio yn cyflawni gweithgareddau'r Loteri, gweler nodyn 1.6.1 am ragor o fanylion. Mae Nodyn 18 yn ymwneud â chostau pensiwn a neilltuir i'r Loteri ar sail dyraniad cyfartalog hanesyddol o gostau staff.

1.10 Offerynnau Ariannol

1.10.1 Asedau Ariannol

Nid yw masnach dderbyniadwy ac asedau cyfredol eraill yn dwyn unrhyw log ac maent yn cael eu datgan ar sail eu gwerth nominal, sy'n cael ei leihau yn unol â lwfansau priodol ar gyfer symiau anadferadwy amcangyfrifol. Mae arian parod a chyfwerth ag arian parod yn cynnwys arian mewn llaw, blaendal tymor byr a buddsoddiadau tymor byr eraill hynod hylifol y gellir eu trosglwyddo'n rhwydd i swm penodol o arian parod ac sy'n amodol ar risg anarwyddocaol o newidiadau mewn gwerth.

1.10.2 Atebolrwydd Ariannol

Nid yw Taliadau Masnach ac atebolrwydd cyfredol arall yn dwyn llog ac maent yn cael eu datgan yn unol â'u gwerth nominal.

1.11 Adroddiadau segmentu

Mae cofnodion rheoli Chwaraeon Cymru ar gyfer y Loteri'n darparu gwybodaeth berthnasol i ddosbarthu grantiau'r Loteri. Mae Chwaraeon Cymru o'r farn nad yw gofynion datgelu IFRS 8 Segmentau Gweithredu yn berthnasol i'r Cyfrifon Dosbarthu Loteri hyn. Ystyrir fod segment gweithredu unigol ar gyfer dosbarthu cyllid y loteri.

1.12 Safonau Cyfrifo Wedi'u Cyhoeddi o'r Newydd Nad Ydynt yn Weithredol Eto

Llywodraethir y defnydd o unrhyw safonau IFRS newydd neu ddiwygiedig gan eu mabwysiadu gan FReM. Mae Chwaraeon Cymru'n gweithredu newidiadau i safonau pan ddônt yn weithredol. Nid oes unrhyw effeithiau sylfaenol hysbys o newidiadau IFRS sydd wedi'u cyhoeddi ac nad ydynt yn weithredol eto o ran y datganiadau ariannol yn ystod y cyfnod o ddefnydd cychwynnol.

2. Grantiau a Dalwyd yn ystod y Flwyddyn

Grantiau Refeniw	2017/18	2016/17
	£'000	£'000
Elite Cymru	3,506	3,265
Coach Cymru	2,697	2,633
Perfformiad Cenedlaethol	1,063	978
Hyfforddiant Cenedlaethol	924	975
Chwaraeon Anabledd	566	578
Y Gist Gymunedol	1,691	1,790
Twf y Loteri	165	-
Arweinyddiaeth	54	67
	<u>10,666</u>	<u>10,286</u>

Mae'r Gist Gymunedol yn cynnwys swm o £62,464 (2016/17 £62,489) a dalwyd yng nghyswllt costau gweinyddu'r awdurdodau lleol, sy'n gweinyddu'r cynllun grantiau ar lefel leol.

Grantiau Cyfalaf	2017/18	2016/17
	£'000	£'000
Cyfalaf	-	171
Grantiau Datblygu	3,955	3,549
Galw Am Weithredu	749	1,206
	<u>4,704</u>	<u>4,926</u>

Mae'r ffigurau grant yn y nodiadau uchod yn cynnwys £595,968 o wariant uniongyrchol a wnaed ar ran y rhai a dderbyniodd grantiau (£465,103 yn 2016/17)

3. Croniadau Grant

	Cyfalaf £'000	Refeniw £'000	Cyfanswm 2017/2018 £'000	Cyfanswm 2016/2017 £'000
Balans ar 1 Ebrill	1,712	157	1,869	2,616
Cynigion grant a fodlonwyd yn ystod y flwyddyn	(4,704)	(10,666)	(15,370)	(15,212)
Cynigion grant heb eu derbyn	(204)	(121)	(325)	(142)
Cynigion grant a wnaed yn ystod y flwyddyn	3,746	10,666	14,412	14,607
Symudiad yn ystod y flwyddyn	(1,162)	(121)	(1,283)	(747)
Balans croniadau ar 31 Mawrth	<u>550</u>	<u>36</u>	<u>586</u>	<u>1,869</u>
Dadansoddwyd fel:				
Symiau'n dod yn ddyledus o fewn blwyddyn	544	36	580	1,703
Symiau'n dod yn ddyledus ar ôl blwyddyn	<u>6</u>	<u>-</u>	<u>6</u>	<u>166</u>
<i>Dadansoddiad o amseriad disgwylidig y llif arian</i>			2017/2018 £'000	2016/2017 £'000
Symiau'n ddyledus yn ystod Blwyddyn Ariannol 2017/18			-	1,703
Symiau'n ddyledus yn ystod Blwyddyn Ariannol 2018/19			580	166
Symiau'n ddyledus yn ystod Blwyddyn Ariannol 2019/20			6	-
Balans ar 31 Mawrth 2018			<u>586</u>	<u>1,869</u>
			2017/2018 £'000	2016/2017 £'000
Balans rhyng-lywodraeth				
Balans gyda chyrrff eraill y llywodraeth ganolog			45	45
Balans gydag awdurdodau lleol			74	188
			<u>119</u>	<u>233</u>
Balans gyda chyrrff allanol i'r llywodraeth			467	1,636
			<u>586</u>	<u>1,869</u>

Croniadau Grant (parhad)

Bydd Chwaraeon Cymru'n trin dyfarniadau Grant fel gwariant ac os nad ydynt wedi'u talu, fel croniad, os oes rhwymedigaeth adeiladol i wneud taliad. Daw dyfarniadau grant sy'n rhydd o unrhyw amodau arbennig ar grant yn rhwymedigaeth adeiladol pan mae'r cynnig ffurfiol o grant wedi cael ei anfon at dderbynydd y grant.

Daw cynigion grant sydd ag amodau arbennig yn rhwymedigaeth adeiladol pan mae'r ymgeisydd wedi cydymffurfio â'r amodau arbennig yn y contract. Ni fydd dyfarniadau y penderfynwyd yn eu cylch ond sydd ag amodau grant heb eu cyflawni'n arwain at rwymedigaeth adeiladol ac ni fydd yn arwain at groniad grant; yn hytrach, bydd dyfarniadau o'r fath yn cael eu datgelu drwy gyfrwng nodyn fel atebolwydd grant wrth gefn. (gweler nodyn 4)

Bydd dyfarniadau grant yn cael eu trin fel cynnig ffurfiol ar ôl i'r derbynnydd gael hysbysiad ysgrifenedig ffurfiol ar ffurf "llythyr cynnig". Ni fydd cyfathrebu ar lafar neu'n anffurfiol gan staff, nad yw'n rhwymo Chwaraeon Cymru mewn unrhyw ffordd, yn cael ei drin fel cynnig ffurfiol o grant.

- Y gofyniad i sicrhau caniatâd cynllunio neu unrhyw gymeradwyaeth reoleiddio arall;
- Y gofyniad i sicrhau arian cyfatebol o ffynonellau eraill;
- Amod cyffredinol perthnasol i argaeledd arian y loteri.

4. Atebolrwydd Grant Wrth Gefn

	2017/18 £'000	2016/17 £'000
Atebolrwydd Grant	820	1,780
	820	1,780

5. Ymrwymadau Cyfalaf

Ar 31 Mawrth 2018, nid oedd gan Gyfrif y Loteri unrhyw ymrwymadau cytundebol ar gyfer Cyfalaf ac Eiddo, Peiriannau ac Offer (2016/2017 Dim).

6. Trethiant Taladwy

	2017/18 £'000	2016/17 £'000
Treth daladwy ar log a dderbyniwyd ar gyfradd o 20% (2016/2017 - 20%)	-	-

7. Nifer y Staff a'r Costau Cysylltiedig

Mae ffigurau costau'r staff a ddangosir yn y Cyfrif Gwariant Net yn ddyraniad o'r costau a achoswyd gan Chwaraeon Cymru ac maent yn seiliedig ar y canlynol:

	Nifer y staff cyfwerth ag amser llawn cysylltiedig ar gyfartaledd		2017/2018	2016/2017
	2017/18	2016/17	£'000	£'000
Costau cyflog crynswth				
Cadeirydd L Conway / P Thomas (gweler y nodyn isod*)			-	18
Prif Weithredwr S Powell	0.25	0.25	24	24
Staff Eraill	40.07	39.85	2,102	1,991
			<u>2,126</u>	<u>2,033</u>
Cyflogau			1,570	1,544
Costau Nawdd Cymdeithasol			158	155
Costau Pensiwn eraill			528	428
Addasiadau IAS19			(130)	(94)
			<u>2,126</u>	<u>2,033</u>

Mae'r costau Pensiwn eraill sy'n gyfanswm o £528,000 yn cynnwys cyfraniad cyfandaliad o £212,880 tuag at yr atebolrwydd pensiwn net (2016/17 £160,800). Y gweddill yw cost pensiwn y cyflogwr a neilltuir i'r loteri'n seiliedig ar ddyrannu amser cyflogaion unigol i waith y loteri.

Mae IAS19 Buddiannau Cyflogaion yn datgan ei bod yn ofynnol i ffigur a gyfrifir yn actwaraidd (cost gwasanaeth cyfredol a gorffennol) gael ei nodi yn y Datganiad o Incwm Net Cynhwysfawr (SoCNE). Ar gyfer 2017/18, roedd cyfraniad gwirioneddol y cyflogwr yn (£463,000) (24% o £1,930,000). Roedd y gost gwasanaeth bresennol a gorffennol a ddyrannwyd gan y Loteri ar gyfer 2017/18 yn gyfanswm o £333,000 (24% o £1,390,000), sy'n

gorfod cymryd lle'r costau pensiwn gwirioneddol ar gyfer y cyflogwr yn y SoCNE. Felly, yr effaith net oedd (£130,000) i gostau staff ar ôl tynnu cyfraniad y cyflogwr. Gan fod cost y gwasanaeth ar hyn o bryd yn nodyn syniadol, mae hwn yn cael ei newid yn ôl yn y Datganiad o Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr fel mai dim ond cost cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a dynnir o falans y Loteri. Mae rhagor o fanylion ar gael yn nodyn 18.

Mae costau diswyddo'r flwyddyn wedi cael eu talu'n llawn a'u hadlewyrchu yn y cyfrifon ar gyfer Cyngor Chwaraeon Cymru. Nid oes unrhyw gostau diswyddo wedi'u cynnwys yn y datganiadau ariannol hyn.

Dadansoddir costau'r staff ymhellach, fel a ganlyn:

	2017/2018	2016/2017
	£'000	£'000
Gweinyddu	940	1,009
Cefnogaeth Gwyddoniaeth Chwaraeon i Athletwyr	1,186	1,024
	<u>2,126</u>	<u>2,033</u>

* Mae nifer y staff a gyflogir ar gyfartaledd i gyd yn staff contract parhaol. Penodir y Cadeirydd i weithio 2 ddiwrnod yr wythnos ac mae'n treulio 50 y cant o'r amser hwnnw ar weithgareddau'r loteri. Dewisodd L Conway i beidio â chymryd cyflog tra mae yn rôl y Cadeirydd.

8. Costau Gweithredu Eraill ac Incwm Arall

Costau	2017/18 £'000	2016/17 £'000
Costau Uniongyrchol	105	80
Llety	67	33
Ffi Archwilio	19	19
Ailgodi tâl am Wasanaethau Chwaraeon Cymru	171	153
	<u>362</u>	<u>285</u>
Incwm	2017/18 £'000	2016/17 £'000
Ad-daliad grant oherwydd gwerthu tir	-	220
Grant UK Sport	203	262
	<u>203</u>	<u>482</u>

9. Eiddo, Peiriannau ac Offer

	Offer £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu Brisiad ar 1 Ebrill 2017	448	448
Ychwanegiadau	30	30
Gwaredu	(8)	(8)
Ar 31 Mawrth 2018	<u>470</u>	<u>470</u>
Dibrisiant ar 1 Ebrill 2017	(238)	(238)
Ffi ar gyfer y Flwyddyn	(46)	(46)
Gwaredu	8	8
Ar 31 Mawrth 2018	<u>(276)</u>	<u>(276)</u>
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2018	<u>194</u>	<u>194</u>
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2017	<u>210</u>	<u>210</u>

9. Eiddo, Peiriannau ac Offer (parhad)

	Offer £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu Brisiad ar 1 Ebrill 2016	380	380
Ychwanegiadau	71	71
Gwaredu	(3)	(3)
Ar 31 Mawrth 2017	<u>448</u>	<u>448</u>
Dibrisiant ar 1 Ebrill 2016	(195)	(195)
Ffi ar gyfer y flwyddyn	(46)	(46)
Gwaredu	3	3
Ar 31 Mawrth 2017	<u>(238)</u>	<u>(238)</u>
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2017	<u>210</u>	<u>210</u>
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2016	<u>185</u>	<u>185</u>

10. Masnach Derbyniadwy ac Asedau Cyfredol Eraill

	31 Mawrth 2018 £'000	31 Mawrth 2017 £'000
Dyledus o fewn blwyddyn		
Eitemau derbyniadwy eraill	<u>142</u>	<u>68</u>
Dyledus o fewn mwy na blwyddyn		
Eitemau derbyniadwy eraill a rhagdaliadau	<u>13</u>	<u>39</u>
	<u>155</u>	<u>107</u>

Yn gynwysedig yn yr eitemau derbyniadwy eraill mae £38,000 (2016/2017 £71,000) yng nghyswllt benthyciad cyfalaf heb log a wnaed dros gyfnod o 10 mlynedd.

	31 Mawrth 2018 £'000	31 Mawrth 2017 £'000
Balans rhyng-lywodraeth		
Balans gyda chyrrff eraill y llywodraeth ganolog	-	-
Balans gydag awdurdodau lleol	<u>67</u>	<u>37</u>
	67	37
Balans gyda chyrrff allanol i'r llywodraeth	<u>88</u>	<u>70</u>
	155	107

11. Cronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol

	Balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol £'000
Balans ar 1 Ebrill 2016	21,666
Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr 2016/17	
Incwm o'r Loteri Genedlaethol	14,695
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn gan Chwaraeon Cymru	(18,300)
Adenillion buddsoddi	48
Incwm Gweithredu Arall	-
Adfer grantiau	-
Gwariant yn ystod y flwyddyn	(26)
Cost Pensiwn	-
Balans ar 31 Mawrth 2017	18,083
Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr 2017/18	
Incwm o'r Loteri Genedlaethol	14,752
Tynnwyd i lawr yn ystod y flwyddyn gan Chwaraeon Cymru	(17,300)
Adenillion buddsoddi	42
Incwm Gweithredu Arall	-
Adfer grantiau	-
Gwariant yn ystod y flwyddyn	(36)
Cost Pensiwn	-
Balans ar 31 Mawrth 2018	15,541

Mae'r balansau uchod yn cytuno â datganiad Cronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol a gyhoeddwyd gan yr Adran dros Ddigidol, Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon.

12. Masnach Taladwy ac Atebolrwydd Cyfredol Arall

	31 Mawrth 2018 £'000	31 Mawrth 2017 £'000
Chwaraeon Cymru	710	794
Croniadau	19	19
	<u>729</u>	<u>813</u>
	31 Mawrth 2018 £'000	31 Mawrth 2017 £'000
Balans rhyng-lywodraeth		
Balans gyda chyrrff eraill y llywodraeth ganolog	710	794
Balans gydag awdurdodau lleol	-	-
	<u>710</u>	<u>794</u>
Balans gyda chyrrff allanol i'r llywodraeth	19	19
	<u>729</u>	<u>813</u>

13. Dadansoddi Newidiadau Mewn Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod

	2017/2018	2016/2017
	£'000	£'000
Fel ar 1 Ebrill	1,096	77
Newid net mewn balansau arian parod a chyferwerth ag arian parod	(523)	1,019
Fel ar 31 Mawrth	<u>573</u>	<u>1,096</u>

Cedwir yr holl arian parod mewn cyfrifon banc masnachol.

14. Atebolrwydd Wrth Gefn

Ac eithrio atebolrwydd grant wrth gefn, a ddatgelwyd yn Nodyn 4, nid oedd unrhyw atebolrwydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2017 a 31 Mawrth 2018 oedd angen ei ddatgelu.

15. Asedau Wrth Gefn

15.1

Mae gan Ddosbarthwyr y Loteri Genedlaethol hawl i dderbyn cyfran o'r derbyniadau o werthu tir ym Mharc Olympaidd y Frenhines Elizabeth i wneud iawn am eu cyfraniad o £675m ychwanegol at gyllido Gemau Olympaidd a Pharalympaidd Llundain 2012. Cyhoeddwyd hyn yn 2007. Mae'r trefniadau wedi'u datgan mewn cytundeb cyfreithiol rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol ac Awdurdod Llundain Fwyaf dyddiedig 29ain Mawrth 2012, sy'n datgan dosbarthiad y cyllid rhwng y GLA a dosbarthwyr y loteri (drwy DCMS). Mae gwerthiant y tir yn debygol o ddigwydd dros gyfnod hir o amser, gyda'r amcangyfrif rhwng 2018-19 a 2036-37. Mae DCMS yn amcangyfrif y daw'r taliadau cyntaf i Ddosbarthwyr y Loteri drwodd oddeutu 2020-21.

15.2

Fis Chwefror 2004, dyfarnodd Chwaraeon Cymru grant o £2.9 miliwn i Ddinas a Sir Abertawe tuag at gostau prosiect gwerth £7.1 miliwn yn ymwneud ag adleoli Clwb Pêl Droed Dinas Abertawe (o Gae'r Vetch) a thîm rygbi'r Gweilch (Sain Helen)

i'r ardal a arferai gael ei hadnabod fel y Morfa (safle Stadiwm Liberty erbyn hyn). Roedd grant Chwaraeon Cymru'n cael ei roi'n benodol ar gyfer adleoli'r caeau artifisial presennol, y caeau tyweirch naturiol a'r trac athletau o safle'r Morfa i leoliadau eraill ar draws Abertawe. Hefyd yn rhan o'r prosiect roedd adeiladu cyfleusterau newid newydd. Adleoli'r cyfleusterau oedd yn galluogi Dinas a Sir Abertawe i ddatblygu safle Morfa fel canolfan chwaraeon ac adwerthu.

Roedd y dyfarniad yn amodol ar gontract 21 mlynedd Sportlot, yn dod i ben ar 11eg Chwefror 2025. Mae telerau ac amodau'r dyfarniad grant hwn yn parhau i gael eu bodloni. Am y buddsoddiad, cytunodd Chwaraeon Cymru ar hawliau cyfreithiol ar y tair ardal ar wahân o dir yn Abertawe, sef Cae'r Vetch, Sain Helen a'r Leisure Box, sydd drws nesaf i Stadiwm Liberty. Llofnodwyd y weithred arwystlo ar 11eg Chwefror 2005 ac mae'n ddilys am 21 mlynedd.

Mae Dinas a Sir Abertawe'n dymuno ymestyn Stadiwm Liberty ac felly am weld Chwaraeon Cymru'n codi'r hawl sydd ganddo ar safle Leisure Box er mwyn ei werthu ar gyfer defnydd fel canolfan adwerthu a bwyd. Yn dilyn prisiad annibynnol gan Cooke & Arkwright, Syrfewyr Siartredig, ac yn unol â Llawlyfr Gwerthuso a Phrisio'r Sefydliad Brenhinol ar gyfer Syrfewyr Siartredig, mae'r tir wedi cael ei brisio fel £525k. Mae disgwyl i'r gwerthiant gael ei gwblhau yn gynnar yn 2018/19 a bryd hynny bydd gwerth yr hawl ar y tir yn cael ei drosglwyddo i Gyfrif Loteri Chwaraeon Cymru.

16. Offerynnau Ariannol

Mae Safon Cofnodion Ariannol Rhyngwladol 7 : Offerynnau Ariannol yn dweud ei bod yn ofynnol datgelu'r rôl y mae offerynnau ariannol wedi'i chwarae yn ystod y cyfnod o ran creu neu newid y risgiau y mae swyddogaeth Loteri Chwaraeon Cymru'n eu hwynebu wrth ymgymryd â'i rôl.

Risgiau Hylifedd

Yn 2017/18, deilliodd £14,752,000 neu 97.8% o'r incwm o'r Loteri Genedlaethol (2016/17: £14,695,000 neu 96.4%). O'r incwm a oedd yn weddill, deilliodd £43,000 neu 0.3% o'r adenillion buddsoddi o'r balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol, (2016/17 £48,000 neu 0.3%), a £289,000 neu 1.9% o incwm amrywiol (2016/17: £498,000 neu 3.3%). Nid yw Chwaraeon Cymru'n ystyried bod ei Gronfa Loteri yn wynebu unrhyw risg hylifedd sylweddol ac mae'n fodlon bod y balans yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol a'r elw a ragwelir yn y dyfodol o'r Loteri yn ddigonol i fodloni ei ymrwymadau caled.

Risg Cyfraddau Llog

Buddsoddir asedau ariannol y Loteri yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol, sy'n buddsoddi mewn band cul o asedau risg isel, fel bondiau'r llywodraeth ac arian parod. Nid oes gan Chwaraeon Cymru unrhyw reolaeth dros fuddsoddi Cyllid yng Nghronfa Ddosbarthu'r Loteri Genedlaethol. Cedwir y balansau arian parod a dynnir i lawr o'r Gronfa, i dalu'r ymrwymadau grant a'r costau gweithredu, mewn cyfrif banc cyfradd amrywiol mynediad ar unwaith. Rhoddodd y cyfrif hwn gyfradd llog o 0.50% ar gyfartaledd yn

ystod y flwyddyn (2016/17 0.50%). Roedd balans yr arian parod ar ddiwedd y flwyddyn yn £573,000 (2016/17 £1,096,000). Nid yw Chwaraeon Cymru yn ystyried bod ei swyddogaeth Loteri yn wynebu risg sylweddol o ran cyfraddau llog. Wedi'i gynnwys gyda'r eitemau derbyniadwy (nodyn 10) mae £38,000 (2016/17 £71,000) sy'n ymwneud â benthyciad di-log. Pe bai llog wedi cael ei godi ar gyfradd y trysorlys o 3.5%, yna byddai ffi o £1,330 (2016/17 3.5% £2,485) wedi cael ei chodi fel llog yn y cyfrifon hyn.

Risg Arian Tramor

Nid yw swyddogaeth Loteri Chwaraeon Cymru'n wynebu unrhyw risg o ran arian tramor.

17. Trafodion Parti Cysylltiedig

Cyrff Cyhoeddus

Cyllidir gweithrediadau Loteri Chwaraeon Cymru gan Gronfa'r Loteri Genedlaethol drwy gyfrwng yr Adran ar gyfer Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Mae'r Adran yn cael ei hystyried fel parti cysylltiedig.

Unigolion

Talodd y Loteri grantiau yn ystod y flwyddyn i nifer o sefydliadau y bu i'r aelodau a'r uwch staff ddatgan diddordeb ynddynt ac mae'r rhai sy'n cael eu hystyried yn sylfaenol i'w gweld isod. Rhaid i unrhyw ddatgan buddiannau ar gyfer eitemau a drafodir mewn cyfarfodydd gael eu datgan gan yr unigolyn, a fydd yn gadael y cyfarfod ar gyfer y rhan honno.

Panel Aelodau	Corff	Taliad Grant/ (Incwm) yn ystod y Flwyddyn £000	Natur y cyswllt	Ymrwymiadau Grant Caled heb eu bodloni eto
S Powell Prif Weithredwr	Undeb Hoci Cymru	263	Aelod	-
S Powell Prif Weithredwr	Prifysgol Abertawe	(27)	Cymrawd Anrhydeddus	34
J Sheppard Aelod o'r Cyngor	Pêl Rwyd Cymru	217	Mam – Cyflogai Cymdeithas Bêl Rwyd Cymru	-
J Sheppard Aelod o'r Cyngor	CBS Rhondda Cynon Taf	83	Chwaer – Cyn gyflogai CBS Rhondda Cynon Taf	10
J Sheppard Aelod o'r Cyngor	Badminton Cymru	105	Chwaer - Cadeirydd Badminton Cymru	-
J Sheppard Aelod o'r Cyngor	Undeb Rygbi Cymru	195	Tad - Swyddog Gemau gydag Undeb Rygbi Cymru	-
J Sheppard Aelod o'r Cyngor	Undeb Golf Cymru	245	Chwaer - Aelod o'r Bwrdd	-
J Longville Aelod o'r Cyngor	Prifysgol Metropolitan Caerdydd	218	Prif Ddarlithydd yn y Brifysgol	-
J Longville Aelod o'r Cyngor	Pêl Rwyd Cymru	217	Cadeirydd y Dewiswyr a Hyfforddwr	-
J Longville Aelod o'r Cyngor	Gymnasteg Cymru Cyf.	752	Mentor i Hyfforddwr Perfformiad Uchel	13
J Longville Aelod o'r Cyngor	Athletau Cymru	764	Mab yn aelod	3
R Parks Aelod o'r Cyngor	Chwaraeon Eira Cymru	35	Llysgennad	-
C Malcolm Aelod o'r Cyngor	Athletau Cymru	764	Aelod Bwrdd a Phrif Hyfforddwr	3
P Curran Cyfarwyddwr Corfforaethol	Prifysgol Abertawe	(27)	Partner yn Brif Academydd	34
S Pirotte Aelod o'r Cyngor	Colegau Cymru	271	Aelod Bwrdd	28
G Williams Cyfarwyddwr Corfforaethol	Pêl Rwyd Cymru	217	Plant yn Aelodau	-
G Williams Cyfarwyddwr Corfforaethol	Tennis Cymru	91	Gwraig yn Aelod	-
B Davies Cyfarwyddwr Corfforaethol	Gymnasteg Cymru	752	Priod yn Hyfforddwr	13
B Davies Cyfarwyddwr Corfforaethol	Clwb Rygbi Cas-gwent	12	Aelod	3

Panel Aelodau	Corff	Taliad Grant/ (Incwm) yn ystod y Flwydddy £000	Natur y cyswllt	Ymrwymadau Grant Caled heb eu bodloni eto
S Small Aelod o'r Cyngor	Cyngor Dinas Caerdydd	134	Teulu Agos - Cyn Hyfforddwr	-
S Small Aelod o'r Cyngor	Ymddiriedolaeth Cymdeithas Bêl Droed Cymru	356	Aelod	-
I Bancroft Aelod o'r Cyngor	Cyngor Sir y Fflint	22	Cyflogai	-
Steven Morgan Manager, Plas Menai	Clwb Gymnasteg Bangor	5	Merch yn aelod	-
Steven Morgan Manager, Plas Menai	Gymnasteg Cymru	752	Merch yn aelod	13
Steven Morgan Manager, Plas Menai	URDD	250	Merch yn aelod	-

Tâl yr Uwch Reolwyr ac Aelodau'r Cyngor

Ystyrir yr Uwch Reolwyr ac Aelodau'r Cyngor fel Cyfarwyddwyr a datgelir eu tâl yn yr Adroddiadau Tâl a Staff ar dudalennau 49 i 54.

18. Pensiynau

Mae'r datgeliadau pensiwn canlynol wedi cael eu paratoi yn unol ag IAS19 'Buddiannau cyflogeion'.

Mae'r data pensiwn yn y datgeliad hwn wedi cael eu darparu gan actwari annibynnol Chwaraeon Cymru, AON Hewitt. Mae'r prisiad IAS19 a ddarparwyd gan yr actwari ar gyfer Chwaraeon Cymru yn ei gyfanrwydd; ni chafwyd prisiadau ar wahân ar gyfer datganiadau ariannol Cyfnerthedig Cyngor Chwaraeon Cymru a datganiadau ariannol y Loteri ac felly mae'r data isod yn cael eu datgelu fel data crynswth.

Mae diffyg y gronfa bensiwn a hefyd y cofnodion cysylltiedig sy'n effeithio ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol a'r Datganiad o Newidiadau i Ecwiti Trethdalwyr wedi cael eu dyrannu rhwng datganiadau ariannol Cyfnerthedig Cyngor Chwaraeon Cymru a datganiadau ariannol y Loteri ar gymhareb sy'n seiliedig ar ddyrannu hanesyddol ar gostau staff i

gyfrif y Loteri yn unol â nodyn 1.5. Ar gyfer 2017/18, mae hwn yn 24% i Gyfrifon y Loteri a 76% i Gyfrifon Cyfnerthedig Cyngor Chwaraeon Cymru.

Mae Chwaraeon Cymru wedi gwneud cyfanswm o £1,930,000 o gyfraniad pensiwn yn 2017/18 (2016/17 £1,550,000). Fe'i dadansoddir fel a ganlyn:

- Cyfraniadau Pensiwn Cyflogwr o £989,000 sy'n cynrychioli 24.2% o gyflog pensiynadwy (2016/17 £876,000 20.2%)
- Cyfraniadau uwch mewn perthynas â chost ymdeol yn gynnar £58,000 (2016/17 £0)
- Cyfraniad Cyfandaliad o £887,000 (24% wedi'i dalu gan y Loteri), (2016/17 £670,000 gyda 24% wedi'i dalu gan y Loteri)

Cyfradd cyfraniadau pensiwn y cyflogwr o 2017/18 ymlaen fydd 24.2%. Pennwyd y ganran hon o ganlyniad i'r prisiad bob tair blynedd diwethaf o'r cynllun, a gynhaliwyd ar 31 Mawrth 2016. Mae Chwaraeon Cymru'n disgwyl cyfrannu £1,960,000 at y gronfa yn 2018/19, sy'n cynnwys cyfraniad tuag at ddiffyg pensiwn o £914,000. Yn ychwanegol, efallai y bydd angen cyfraniadau "straen ar gronfa" hefyd.

Y gost pensiwn lawn i Gyngor Chwaraeon Cymru yw £310,000 gyda £236,000 (2016/17 £258,000) wedi'i ddyrannu i'r cyfrifon cyfnerthedig a'r gweddill o £74,000 (2016/17 £82,000) wedi'i ddyrannu i'r Loteri.

Y gost actwaraidd lawn ar bensiwn i Gyngor Chwaraeon Cymru yw £1,190,000 gyda £904,000 (2016/17 £2,075,000) wedi'i ddyrannu i'r cyfrifon cyfnerthedig a'r gweddill o £286,000 (2016/17 £655,000) wedi'i ddyrannu i'r Loteri.

Yr atebolrwydd pensiwn llawn i Gyngor Chwaraeon Cymru yw £13,650,000, gyda £10,476,000 (2016/17 £9,746,000) wedi'i ddyrannu i'r cyfrifon cyfnerthedig a'r gweddill o £3,174,000 (2016/17 £2,944,000) wedi'i ddyrannu i'r Loteri. Mae atebolrwydd pensiwn y Loteri wedi'i addasu £102,000 i ganiatáu ar gyfer effaith net newidiadau hanesyddol wrth ddyrannu costau staff i gyfrif y Loteri gyda'r £102,000 o iawn wedi'i ddyrannu i'r atebolrwydd pensiwn yng nghyfrif cyfnerthedig Cyngor Chwaraeon Cymru.

Prif Ragdybiaethau Ariannol

	31 Mawrth 2018	31 Mawrth 2017	31 Mawrth 2016
Cyfradd Gostyngiad	2.6	2.6	3.5
Chwyddiant - CPI	2.1	2.0	1.8
Cyfradd y cynnydd i bensynau mewn taliadau	2.1	2.0	1.8
Cyfradd y cynnydd i bensynau gohiriedig	2.1	2.0	1.8
Cyfradd y cynnydd cyffredinol mewn cyflogau	3.1	3.0	2.8
Rhagdybiaethau marwoldeb:			
Oes yn y dyfodol o 65 oed (yn 65 oed ar y dyddiad cyfrifo)			
- Dynion	23.1	23.0	23.8
- Merched	25.8	25.7	26.8
Oes yn y dyfodol o 45 oed (yn 45 oed ar y dyddiad cyfrifo)			
- Dynion	24.2	24.0	25.9
- Merched	27.2	27.1	29.1

Mae Chwaraeon Cymru'n defnyddio dull bloc adeiladu o weithio wrth benderfynu ar gyfradd yr adenillion ar asedau Cronfa. Astudir y marchnadoedd hanesyddol a chymerir yn ganiataol bod yr asedau mwyaf anwadal yn creu adenillion uwch, yn gyson â'r egwyddorion marchnad cyfalaf a dderbynnir yn gyffredinol.

Mae'r gyfradd gyffredinol ddisgwyliedig o adenillion ar asedau'n deillio o gydgrynhoi'r gyfradd ddisgwyliedig o adenillion ar gyfer pob dosbarth o asedau dros ddyrniad gwirioneddol ar gyfer y Gronfa ar 31 Mawrth 2018.

Dadansoddiad o symudiadau'r gwaged (diffyg) yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Gwerth teg asedau'r gronfa	42.87	40.34
Gwerth presennol yr atebolrwydd	(56.52)	(53.03)
(Diffyg) yn y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	(13.65)	(12.69)

Dadansoddiad o'r swm a godwyd mewn perthynas â Chostau Gweithredu

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Cost gyfredol y gwasanaeth	1.33	1.16
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	0.06	0.00
Cost llog	0.31	0.34
Cydnabuwyd y treuliau	1.70	1.50

Ailfesur symiau cydnabyddedig mewn Gwariant Cynhwysfawr Arall

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Adenillion ar asedau cynllun mwy na'r hyn a gydnabyddir yn y llog net	(0.17)	(7.00)
Colledion actwaraidd oherwydd y newid i ragdybiaethau ariannol	1.07	11.37
Colledion actwaraidd oherwydd y newid i ragdybiaethau demograffig	0.00	(4.02)
Colledion actwaraidd oherwydd profiad atebolrwydd	0.29	2.38
Cyfanswm y swm cydnabyddedig mewn Gwariant Cynhwysfawr Arall	1.19	2.73
Cyfanswm y swm cydnabyddedig	2.89	4.23

Newidiadau i werth presennol y rhwymedigaeth buddiannau pendant yn ystod y cyfnod cyfrifo

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Rhwymedigaeth buddiannau pendant agoriadol	53.03	41.36
Cost gyfredol y gwasanaeth	1.33	1.16
Cost llog ar rhwymedigaeth pensiwn pendant	1.37	1.44
Cyfraniadau gan gyfranogwyr	0.29	0.31
Colledion actwaraidd ar atebolrwydd - rhagdybiaethau ariannol	1.07	11.37
Colledion/(enillion) actwaraidd ar atebolrwydd - rhagdybiaethau demograffig	0.00	(4.02)
Colledion actwaraidd ar atebolrwydd - profiad	0.29	2.38
Buddiannau net a dalwyd	(0.92)	(0.97)
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol (gan gynnwys cwtogiad)	0.06	0.00
Rhwymedigaeth buddiannau pendant wrth gloi	56.52	53.03

Newidiadau i werth teg yr asedau yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Gwerth teg agoriadol yr asedau	40.34	31.35
Incwm llog ar asedau	1.06	1.10
Ailfesur enillion ar asedau	0.17	7.00
Cyfraniadau gan y cyflogwr	1.93	1.55
Cyfraniadau gan y cyfranogwyr	0.29	0.31
Buddiannau net a dalwyd	(0.92)	(0.97)
Gwerth teg yr asedau wrth gloi	42.87	40.34

Adenillion gwirioneddol ar asedau

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m
Adenillion disgwylidig ar asedau	1.06	1.10
Enillion actwaraidd ar asedau	0.17	7.00
Adenillion gwirioneddol ar asedau	1.23	8.10

Hanes gwerthoedd yr asedau, gwerth presennol y rhwymedigaeth buddiannau pendant a diffyg

	31 Mawrth 2018 £m	31 Mawrth 2017 £m	31 Mawrth 2016 £m	31 Mawrth 2015 £m	31 Mawrth 2014 £m	31 Mawrth 2013 £m
Gwerth teg yr asedau	42.87	40.34	31.35	30.40	26.37	22.48
Gwerth presennol y rhwymedigaeth buddiannau pendant	(56.52)	(53.03)	(41.36)	(42.57)	(36.64)	(41.67)
(Diffyg)	(13.65)	(12.69)	(10.01)	(12.17)	(10.27)	(19.19)

19. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd Yn Ôl

Awdurdodwyd y cyfrifon ar gyfer eu cyhoeddi gan y Swyddog Cyfrifo ar y dyddiad y cawsant eu hardystio gan y Rheolwr a'r Archwilydd Cyffredinol.